

A parasztság ugyan látszólag favorizálva van. De ez csak látszat. Ha kevés adót is fizet, de annál nagyobb a fogyasztási, bélyeg, vásár és más illeték. Amit megnyer a vánon, elveszti a révén. Nem is beszélve arról, hogy a konjunktúrális évek 30—40 százalékos kamata szintén nagyrésztben a favorizált középosztály zsebébe vándorolt. A parasztság ezért amellett, hogy az élet-nívója alacsony, el is adósodott.

Egy másik ok, ami pénzügyi nehézségeket okoz, az állam elhibázott szociálpolitikája. Az állam olyan szociális terheket vesz magára, amelyek feleslegesek, viszont olyan szociális kötelességeket nem teljesít, amelyekre multhatatlanul szükség van. Az említtett középosztályi kitermelésén kívül, amikor is jómódu szülők gyermekeit ingyen taníttatta és ellátta, az állam magára vállalta a konverzió finanszírozásának egy nagyrészét, ahol nem törpe- és kisbirtokosok, hanem közép- és nagybirtokosok megmentéséről volt szó. Az állam a Banca Nationala révén száznál nagy bankokat és vállalatokat; az állam kórházai és ambulatóriumai ingyenes kezelésben és ellátásban részesülnek gazdag emberek, ugyanakkor hadiövezetek és árva-, rokkantok és munkanélküliek semmi, vagy minimális segélyekben részesülnek.

A leguagyobb pénzügyi nehézségeket a hadsereg okozza. Kétségtelen, hogy a mai zavaros és bizonytalan helyzetben egy állam sem meri a lefegyverzés kockázatát vállalni. De sajnos, a mai fegyverek ropant drágák és nagy szerepet játszanak benne a gépek: repülőgép, tank, páncélautó és maga az autó. Ezek a gépek, romlanak, ha állanak és romlanak, ha működnek. Állandóan újítani és pótolni kell őket. Csak azok az államok tudnak ma lépést tartani a fegyverkezésben, amelyeknek saját fejlett gépiparuk van. A többi államok, még ha egész költségvetésüket erre fordítják, még akkor sem tudnak eleget tenni. Nem is annyira a hadfelszerelési gyártás a fontos, hanem maga a gépipar, amely háború esetén gyorsan átalakítható. Nagy különbség az, ha az állami költségvetés egy nagy hányadát külföldre kell adni hadiszerekről, aminek ellenében más cikkeket kell exportálni a deviza fedezésére, vagy pedig az ország ipara van foglalkoztatva és sok ezer ember talál mellette megélhetést. A gépiparral rendelkező államok költségvetését ugyan megterhelni a hadfelszerelés, de nem rontja le a fizetési mérleget, viszont a hadfelszerelési ipar egyáltalán bizonyos jövedelmeket is biztosít az államnak. Amellett a fejletlen iparu államok költségvetése is alacsony szinten mozog a lakosság alacsony életstandardja miatt, a hadügyi költségvetések tehát, amellett, hogy a modern követelményeket nem elégítik ki, felmészlik a költségvetések nagy részét. Ezt a problémát tehát megoldani nem lehet csak a gépipar fejlesztésével.

Egy másik nagy defektusa pénzügyi gazdálkodásunknak, hogy túlságosan befolyásolva van a külkereskedelmi mérleg-től. Ez az adós állam általános hibája. T. i. az adós állam tekintettel kell legyen arra, hogy az annuitások fizetéséhez szükséges devizákat biztosíthassa. Ezért nem tud önálló és független gazdaság politikát folytatni. Holott minden nemzetgazdaság szempontjából elsősorban a belső piac a fontos. Románia be- és kivitele ma kb. 12—13 milliárd között mozog, holott a nemzeti termelése legalább 100—120 milliárd lej. A külföldi forgalom a nemzeti termelésnek nem több, mint 10 százalékát teszi. Tehát nagyjából egy elhanyagolható tényező. És mégis minden figyelmünket a kivitelt felé irányítjuk. Pedig sokkal fontosabb volna a belső termelés és fogyasztás fokozására fordítani minden figyelmünket. Nem igaz az, hogy nehéz külföldi piacokat szerezni. Minden ország termelésének van valami speciálitása, amit keresnek és ami könnyen elhelyezhető. Soha Romániában még egyetlen mázsa gabona nem ment tönkre azért, mert nem akadt fogyasztó. Ha az egyik év nem kedvez a kiviteltre, akkor annál kedvezőbb a következő. Ha nem kell gabona, akkor fogy az állat, a petróleum, vagy a fa. Egy felfokozott belső termelés egy fokozott fogyasztást jelent, jelent a védelmek növekedését és a forgalom felélénkülését, de jelent egyúttal nagyobb igényeket, tehát az import növekedését, ami maga után vonja az export

SELECT MOZGÓ

A szezon egyik legérdekesebb problémájú filmjét mutatja be:

HALÁLRA ÍTÉLVE

Győzhet az emberi szeretet a rideg igazsággal szemben? Ezt a kérdést dönti el a film, rendkívül izgalmas és mozgalmas darab keretében. Főszerepekben:

CLARK GABLE és MIRNA LOY

Műsoron kívül a legújabb hangos Híradó.

felfokozását. Tehát igenis elsősorban a belső piacra kell fókuszálni. A többi ennek következménye csupán. Viszont ezen irányban nem történik majdnem semmi. A belső ipar termelésének utját állja a kartellrendszer, amely túlságosan drágítja az árakat és alkalmatlanná teszi a tömeg fogyasztásra. Ilyen a textil-, üveg-, cementipar. Az ipari cikkek drágasága lehetetlenné teszi a mezőgazdaság intenzívebb in-

vesztését. A mezőgazdasági termelés az iparcikkek drágasága mellett teljesen nélkülözi a szakképzett embereket is. A bürokrácia felszív minden intellektuelt, minden tudást. A falu a tanítón kívül nem kap senkit. A termelés úgy minőségileg, mint mennyiségileg inkább vissza, — mint előre — fejlődik.

Az állam, hogy permanens deficitcsé pénzgazdálkodás állapotából kikerülhessen,

gyökeresen meg kell változtatni nemcsak gazdasági, hanem osztály-protekciónista rendszerét is. Sokkal több teret kell engedni az egyéni verseny és érvényesülési lehetőségeknek. Az állam bármely polgára nem szabad, hogy állandóan a vállán érezze az állam támogató kezét, amely őt akaraterejében, vállalkozóképében és munkateljesítményében megakadályozza. Mások a lehetőségek és mások a módszerek egy már fejlett ipari államban és mások egy olyan államban, ahol még a mezőgazdaság is primitív állapotban van. Egy államot nem lehet kiemelni egy szűk kategória favorizálásával, hanem csakis egy széles termelő és fogyasztó bázis megteremtésével.

Kérdés azonban, hogy Románia mai vezető rétege ki tud-e emelkedni osztályának szűk és önző érdekköréből. Ha nem, akkor továbbra a permanens gazdasági és főleg pénzkrisis állapotával kell számolnunk.

Szilágyi Lajos

A vaidista frakció indulót komponáltatott a numerus valahicis számára

Egyre inkább kiszélesedik a „nemzeti arányosságot” követelők frontja

Az Adeverul és a Curentul polémiája a kisebbségek fölött

Bucuresti, február 13. (Az Uj Kelet tud.) A román közvélemény egyre fokozottabb érdeklődéssel a kisebbségi közvélemény pedig egyre érthetőbb aggodalommal kíséri a numerus clauzus kérdését. A javaslat, amelyet Vaida Sándor a nemzeti parasztpárt vezetősége elé terjesztett, sokkal nagyobb visszhangot keltett, mint ahogyan azt egyesek gondolták volna. És az, hogy a párt vezetősége ezt a javaslatot elvetette, a legkevésbé sem jelenti, hogy ez a kérdés le is került a napirendről. A vaidista frakció zavartalanul folytatja ezirányú propagandáját. A volt miniszterelnök körüli csoportosuló ifjúság lapja: a Chemarea Romanilor már hónapok óta ettől a szellem-től áthatott cikkeket közöl, melyeknek hangja élességgel a szélső jobboldali organumok törzsével vetekedik. Egy indulót is komponáltak már a frakció számára, — mert minden jöveveit megmozdításnak meg kell, hogy legyen a maga indulója, amelynek szövege lényegében a következőket mondja:

„A parasztság azt akarja, csak román ülhessen hivatalba.”

A helyzet ma az, hogy a kimondott szélsőjobboldali szervezeteken kívül a polgári pártok egy része is felvette már programjába a numerus clauzust. A jobboldali szervezetek száma napról-napra szaporodik. Az antiszemita ligán és a felszólított vasgárdán kívül a disszidens vasgárdista Stelescu-csoport, az ugynevezett „Liga sacra” (Szent liga), a Cultur Patriei és az Actiunea Patriotica igyekeznek elsősorban haladni magukról. Napilapja van a román nemzeti szocialista pártnak, amelynek élén Stefan Tatarescu ezredes, a miniszterelnök öccse áll. A nemzeti parasztpárt vaidista frakcióján kívül a Bratianu George-féle liberális párt is közel áll a numerus clauzus gondolatához és vele együtt természetesen az averescanusok is. Nem szóva Goga Octavian frakciójáról, az ugynevezett nemzeti agrárpártjáról, amely nyíltan hirdeti és követeli a numerus clauzust. Az ABC elnémitása után a sajtóban most már csak az Adeverul, a Dimineata és a Lupta képviselik a haladó demokrácia szempontjait, ezeknek hangját azonban tulharsogja a jobboldali lapok lármaja.

„Dobjunk a tengerbe a kisebbségeket.”

Az Adeverul vasárnapi számában Petre Pandrea vetette fel a kisebbségekkel való együttélés és együttműködés kérdését. A kitünő publicista — aki egyébként a nemzeti parasztpárt hivatalos lapjának szerkesztője is — a jobboldali jelszavakkal szembe helyezkedve, a kisebbségekkel való békes együttműködésben jelölte meg a kérdés egyetlen megoldási lehetőségét. „Mit csináljunk a kisebbségekkel? — vetette fel a kérdést Pandrea. Dobjunk a tengerbe őket? Tegyük át a határon? Próbáljuk meg lakosságcsere útján megszabadulni tőlük? Vagy pedig rendezzünk egy szandiskus Szent Bertalan éjszakát és végezzük ki mind a négy millió kisebbségi lelket?”

Ahogy Pamfil Seicaru látja a kisebbségi problémát

Pandrea cikkére válaszképpen Pamfil Sei-

caru képviselő, a Curentul főszerkesztője, lapjában ismét felveti a numerus clauzus kérdését. Seicaru kifejti, hogy vannak kérdések, amelyeket zavaró aktualitások akkor is a közérdeklődés homlokterébe állít, ha meg is próbálna valaki rövidlítő közömbösséggel elmenni mellettük. Megtörténhetik, hogy akad politikus, aki lázba tudja hozni a tömegeket valamely lényegtelen kérdéssel kapcsolatban. Ez a lát azonban nem lehet hosszú lélegzetű. A közvélemény figyelme hamarosan visszatér azokhoz a kérdésekhez, amelyek objektív módon zavarják a társadalmi organizmus normális működését.

Ha fennáll tehát a román elem arányosságának kérdése, a gazdasági és társadalmi élet minden ágában — írja Seicaru — úgy ez nem mesterségesen előidézett probléma, amelynek az volna a nívója, hogy elterelje a figyelmet a kellemetlen irányoktól. Az etnikai arányosság kérdése hosszú ideig az egyetlen ifjúsági agitációjának egyik eszköze volt. Most azonban máról-holnapra általános politikai tevékenység középpontjába került és egyre inkább magára koncentrálja a közfigyelmet. A román államban egész sereg más, nekünk idegen nemzet él, más etnikai aspirációkkal, más történelmi múlttal, más elhívásokkal és célokkal. A kérdés, ame-

lyet Petre Pandrea felvetett, hogy „mit csináljunk velük, dobjuk-e őket a tengerbe?” abszurd megfogalmazásával nevéseggé akarja tenni a probléma létezését. Mi megoldjuk a kérdést: a román állam történelmi létezésének szempontjából közömbös-e számunkra az, hogy a román elem egyre inkább visszaesik különböző foglalkozási ágakban. Közömbös-e számunkra, hogy az ügyvédi kamarákban a román elemet számszerűen túlszámnyalják az idegenek? Ha a román orvosokat, mérnököket, gyógyszerészeket orvosiállami fogják az idegenek, ha az intellektuális élet minden terén a kisebbségek nyomulnak előtérbe, milyen lesz ennek az államnak a fizionómiaja. Nem lesz román állam többé, de szövetségi állam se lesz, mert az együttélő nemzetek számszerű aránya meghamisítva fog kifejezésre jutni. Kötőfalazás nélkül felelni kell a kérdésre: az intellektuális vezető rétegek kiválasztásánál közömbös-e számunkra az etnikai kritérium, igen-e, vagy sem? Léteznek-e nemzetek? Részese vagy-e valamely etnikai egységnek? Akkor érezned kell az etnikai arányosság fájó akcentusát is. Akkor kizinni fog az etnikai egység megvédésének kérdése. A nemzeti kritérium létezésének elismerése egyúttal az etnikai arányosság kérdésének elismerését is jelenti.

PICCAVER már egészséges és rövidesen Romániába érkezik.

A híres tenorista impresszáriója Bucurestiben van Dr. Hohenberg, a legnagyobb bécsi színházgyőnlősség igazgatója Bucurestibe érkezett, hogy új, végleges megállapodást kössön Piccaver Alfréd tenorista bucaresti és cluj vendég-szereplésére vonatkozólag, miután a nagy művész már felgyógyult a náthából, amely őt sem kímélte meg. A tenorista impresszáriójának az volt a kívánsága, hogy bucaresti és cluj fellépései között ne legyen túlságosan nagy a szünet, mert a közbejött betegség megrövidítette szabad idejét. A meggyezésnek nem voltak nehézségei és létrejött a megállapodás, amely szerint Piccaver február hó utolsó hetében lép fel két-két előadásban a bucaresti és cluj Operában. A megváltott jegyek érvényesek maradnak.

Nagyarányú munkásmozdulások voltak tegnap Bécsben

Számos letartóztatás történt. Február 21-én érkezik Schuschnigg Párizsba Schuschnigg népszavazást akar elrendelni a Habsburg-restauráció kérdésében?

Bécs, február 13. Agitátorok megkísérelték, hogy sztrájkra bírják a floridsdorfi vagongyár munkásait. A kísérlet nem járt eredménnyel. Ottakrínben kommunista zavargók és a karhatalom között véres ütközések és lövöldözések voltak, amelyek során egy munkás életét vesztette, egy rendőr súlyosan, egy másik könnyebben megsebesült. Számos letartóztatást eszközölt. Összetűzés volt a temetőben is, ahol vörös szalagos koszorúkat igyekeztek elhelyezni a forradalmi megmozdulás leverése után kivégzettek sírjain. A temetőben is történtek letartóztatások. Később rendőrkordon zárta el azokat a temetőrészeket, amelyek alkalmat szolgáltathattak újabb rendbontó cselekményekre.

Tegnap baloldali munkásvezetőknel ház-

kutatások is voltak, amelyeknek során nagymennyiségű propagandairatot foglaltak le. Egyik nyomdában sikerült lefoglalni a munkásbaloldal titokban terjesztett lapjának számait. Most titkos rádióállomás után kutatnak, amely kormányellenes agitációt fejt ki.

Párizs, február 13. Schuschnigg és Berger-Waldenegg osztrák kormányfőiről február 21-én érkeznek a francia fővárosba, ahol tárgyalni fognak Flandinnal és Lavallal.

Párizs, február 13. Ellenőrizhetetlen hírek kerültek forgalomba arról, hogy Schuschnigg állítólag népszavazást óhajt elrendelni Ausztriában a Habsburg-restauráció kérdésében.

Három beszélgetés

Egy Klau

Az ünneplő palesztina földi, olasz rózsák, hantái és a narancsok. Az autobusz naponta klaufrák friss bokréta. A Klausner-villa ma a professor 60-ik születésnapjára ünnepel. A virágok áradata ömlik, az örök társat és hűségesszonyt, egyesületből követte, egyetemre és onnan E. Az osztályon figyelme nyul. Mesélni kezd.

Gyorsan pereg a fillemig.

Vilna környékén születtem s öt nemzedémet cionistának tekintem. A fali ember taghazakadt, aki születésnapját ünnepelte, az a török imám Erec Jiszráel mert határt Fennszámba mennék. Ebből maztam én. A vég életét és az éhítat érenek iránt, egész bennem.

Az olkaidi élet megtanultam héberül. Befeztem a chumást, márát kezdtem tanulni, ez történt ekkor. Egy hoz keríttem. Uj tanít és Szmolenszkin könyvet engem és unokákkal volt remény, újra kezdte velünk a chumást, valamint a Mappo pedagógiai nyelvet az időben Csernien rajtam kívül, aki rövid múltam a chumád szugorodott. S tanítom, aki megked mint nemzeti nyelvét szét szérségeire hívott Erec Jiszráelről magyart birtatja el der gvermeket nem Cion” (Cion szeretet zembe, amit tizen egész fejlődő gyermek

Elvégeztem a kellett tovább tanulni akkor nehezen a gimnáziumba. Klaufrák tanultam, de tam mindennek, a Már megalakultak letek, ahol előszere kat héberül és segít mányalkban is. Elz seiket, a szépség, vágyát nyújtották szívem szenvedély. Innen ered, hogy egyenjogúsítása etikai és vallási térsági szervezetekbe tak barátaim, akik tengerében is meg beszéltek. Egyik bét. Az ősi földről hon iránti vágyak mantikus lelkek alakja — aki akkó élő héber nyelv hatott rá.

Röviddel ez volt a világ nagy „Szafá búrur”, Odesszaban a „S velünk” egyesül Achad Haam, (Bialik munka futásukat. Ebben seltam a fiatal kellett vívunk a Lilienblummal a jiddisiztákkal, a nyelvét, gyermek

Három beszélgetés Klausner professzorral:

Egy darab zsidó történelem: Klausner élete

Az ünneplő palesztinai házakban nem küllősi, olasz rózsák, hanem a Saron-völgy rózsái és a narancsillgetek virágai illatoznak.

A Klausner-villa ma virágillattól terhes. A professor 60-ik születésnapját ünnepli és vele az egész Jisuv. Két hét óta látogatók és virágok áradata ömlik a házba...

Teához teritettek. Itt ismerem meg Klausnerét, az örök társat és barátját, a nemes és hűséges asszonyt, aki a vilnai ifjúsági egyesületből követte férjét a heidelbergi egyetemre és onnan Erec Jiszráéiba.

Az osztatlan figyelem Klausner felé irányul. Mesélni kezd.

Olkanikitől Jeruzsálemig;

Gyorsan pereg a film Olkanikitől Jeruzsálemig.

Vilna környékén, Olkanik községben születtem s öt nemzedékre visszamenően őseimet cionistáknak vallhatom. Szüleim elmentében állottak egymással. Atyám egyszerű, falusi ember, paraszti lélek, erős, tagbaszakadt, aki szerette az életét és az élet veszedelmeit.

Az olkaniki chéderben rövid idő alatt megtanultam héberül. Nyolc éves koromban befejeztem a chumást és a tónachot és gómrát kezdtem tanulni. Nevelésben változások történtek ekkor. Egy modern nagybátyárhoz kerültem. Új tanítókat kaptunk, aki Mappo és Szmolenszkin könyveinek szellemében nevelt engem és unokatesvéreimet. Óriási hatással volt rám az új környezet. Tanítóink újra kezdték velünk a tónachot, gómrát és chumást, valamint a héber nyelv tanulását Mappo pedagógiai nyelvkönyve szerint. Abban az időben Csernichowszky volt az egyetlen rajtam kívül, aki héber nevelést kapott. Rövid multam a chéderben csakhamar epizódá zsgorodott. Sokkal többet nyújtott új tanítóim, aki megkedveltette velem a hébert, mint nemzeti nyelvet. Séta közben a természet szépségeire hívta fel figyelmünket, mesélt Erec Jiszráéiról és a nemzeti érzések magyart bírtette el bennünk, amiről a chéder gyermekei nem tudtak. Mappo „Ahavat Cion” (Cion szeretete) könyvét is átadta kezembe, amit tizenkétszer olvastam el és egész fejlődő gyermekkoromban ennek a va-

rása alatt állottam. Cion és a héber nyelv örökös szoiágjává tett ez a mű, egész életemre.

Az első lesújtó kritika

Odesszába kerültem és itt már európai zivóju héber oktatásban volt részem. Eppen aznap érkeztem Odesszába, amikor Szmolenszkin, a neves héber író meghalt. Négy évet töltöttem az odesszai modern jesivában, ahol a világi tantárgyakban is kiképzést nyertünk. Elsőrangú tanulmányaim voltak. Jesaja és Hiób nyelvében tanított. A többi próféta nem volt elég tisztanyelvű az ó szómára. A tónach igazi nyelvének volt a szereplése. 12 éves koromban egy héber mese fordítását vittem hozzá. Elolvasta és lesújtóan mondotta: „Soha életedben nem fogsz tudni héberül írni!”

Tanítóim nem tudta megérteni és meg bocsátani, hogy olyan szavakat használtam és találtam ki, amelyek nem szerepelnek a tónachban. Később is képeztem új héber szavakat, mint ipáron (ceruza), chulca (bluza), mánof (felvonó), chadgóni (egyhangú), rávgóni (sokszínű), járonch (havi folyóirat), stb., amelyek azóta régen bevonultak az életbe és senki sem tudja, hogy tőlem erednek.

Istenről szólott első munkám. Képeletemben Isten ókori Istennek láttam, amint Dánielben van leírva és külsőjét az olkaniki öreg rabbinkhoz hasonlítottam, aki pártárc-halis megjelenésével nagy hatással volt rám. Látomásaim megjeltek és ezek hozták felszínre bennem az első gondolatot, amelyet papírra vettem.

„Ahavat Cion”

Odesszában ebben az időben már élénk héber irodalmi élet folyt és Efraim Dajnard odesszai könyvkereskedő üzlete a chovevécionisták centruma lett. Főleg a történelmi könyvek érdekeltek és történelmi témát dolgoztam fel első kis regényemben is, amelynek megjelentetéséhez külön folyóiratot alapítottunk. A jelenleg Argentínában élő Szpivakof költővel szerkesztettük a „Hagan”-t és ebben a folyóiratban jelent meg „Jerusalajim és Damaskus” címen ez a kis munka. Sölm Cion királynő, Alexander Janai felesége életét, kormányzásának idejét rajzoltam meg benne. Sölm Cion a Malkabeus-ház utolsó királyi sarja volt. Gyermekes szermeli történetet is szőttem az utolsó chasmoneusokról írott kis regénybe. Megfelelően átdolgozva ma is kedves gyermek-olvasmány lehetne. Már akkor is a chasmoneusok korszaka foglalkoztatott leginkább és ez az érdeklődés egész életemen elidőrt. Mégis van központja az ember szellemének és az én szellemi centrumom gyermekkorom óta a chasmoneusok korszaka.

Ben Jehuda és Achad Haam

Elvégeztem a jeivát és magánaton kellett tovább tanulnom, mert Oroszországban akkor nehezen lehetett zsidónak bejutni a gimnáziumba. Klasszikus és modern nyelveket tanultam, de fanatikus olvasója maradtam mindennek, ami héber irodalom volt. Már megalkultak az első hebraista egyesületek, ahol előszeretettel tanítottam a lányokat héberül és segítettem nekik iskolai tanulmányaikban is. Ezzel szemben ők lágy érzéseket, a szépséget, a természetet és a szerelem vágyát nyújtottak nekem. Fialat forrongó szívem szenvedélyes érzéseit ők puhították. Innen ered, hogy egész életemben a nők egyenjogúsítása érdekelt, küzdöttem, politikai és vallási téren is. De nemcsak az ifjúsági szervezetekben beszélünk héberül. Voltak barátaim, akikkel az orosz asszimiláció tengerében is megszoktuk az állandó héber beszédet. Egyik barátunk már Palesztinában élt. Az ősi földről szóló elbeszélései a zsidó hon iránti vágyakozással töltötték meg romantikus lelkemet. Eliezer ben Jehuda alakja — aki akkor vivta Erec Jiszráéiban az élő héber nyelv harcát — rendkívül mélyen hatott rám.

Röviddel ezután Achad Haam fellépése volt a világ eseménye. Jeruzsálemben a „Szafá bórurá”, „a tiszta héber nyelv” és Odesszában a „Szfaténu itánu”, „nyelvünk velünk” egyesületek alakultak meg, ahol Achad Haam, Berdicsevszky és Ravnicszky (Bialik munkatársa) kezdték meg pályafutásukat. Ebben a társaságban én képviseltem a fiatal nemzedéket. Kemény harcot kellett vívniuk Mendele Mocher Szfárimmal, Lillenblummal és a körükül csoportosuló jiddisistákkal, akik a hébert, mint a beszéd nyelvét, gyermekesnek minősítették. Majd a

„Pardesz” és a „Kavveret” (Narancsok és méhkas) című folyóiratokkal lépett elő Achad Haam, melyek valószággal forradalmi hatást váltottak ki az orosz zsidó tömegekben. Achad Haam neve hetek alatt ismert lett a zsidó világban és mi babonás tiszteltetl beszéltünk róla. Engedélyt kértem, hogy meglatogathassam. Estefelő volt. Valószággal megszágas áhitat fogott el, amikor a kis, alacsony emberrel ültem szemközt, aki nagy fejével, magas homlokával, világos, csillogó szemével úgy hatott rám, mint egy feltámadt bibliai próféta. Beszélgettünk a Chibbat Cionról, a héber irodalomról és ellenvéleményeket is megkockáztattam nézetével szemben. Nagyobb helyet kértem a héber irodalomban az általános emberi gondolatnak és problémáknak. Igyekezett megmagyarázni, hogy írónk nem eléggé alkalmazkodik és léptettek, nem elég eredetiek és ezért ez a kivánságom egyelőre nem teljesíthető. Válasza lesújtó hatással volt és úgy éreztem, hogy szegyenkezmem kell héber írónk felkészületlensége miatt, ami roppant fájt nekem.

Első komoly cikkem 42 évvel ezelőtt jelent meg a „Hamélic”-ben, ahonnan írói működésemet számítom. Ez a cikkem, mint még néhány utána következő, a héber nyelv modernizálásával foglalkozott.

Heidelberg — Basel

Majd Achad Haam és Schemarja Lewin tanácsára a nagy héber talmudi szórt lefordításának munkájában vettem részt. Schemarja Lewin akkor Csernichowszky volt rabbi és én hozzákötöttem. Félévig

maradtam ott. A szórt félbemaradt, de a környezetet nagyszerű, termékenyítő hatással volt rám.

Chorodban ismerkedtem meg Léb Jaffeval és itt ért el Herzl Tyvadar fellépésének híre is. Itt olvastuk el a Zsidó Államot. Achad Haam az első pillanatban lelkes híve volt Herzinek, az ellenítetek csak egy év után éleződtek ki közöttük.

Ezidőben halt meg Jehuda Léb Gordon, akinek négy kötetét kívülről tudtam és akiről „Cion lamóseret”, (Cion a költőnek) címen tanulmányt írtam. A Hassaróban jelent meg Csernichowszky első költeményével együtt. Ekkor már Csernichowszky teljes munkarejével vett részt a héber költészetben, magam pedig Renanról, Achad Haamról, Bialikról írtam tanulmányokat.

Viharok zúgtak körülöttem a héber irodalomban nyelvújítói tevékenységem miatt és a heidelbergi tanulmányaim közben is állandóan ellenfeleimmel kellett harcolnom. Iró iró után rohant ki ellenem súlyos szavakkal, lefitymálva az „újító szerző”-t. Válaszomnak nem adtak helyet, ami nyomásztóan hatott.

Heidelberg

Aztán életem egyik legváltóztatósabb korszaka: Heidelberg következett. A küzdelem évei voltak. Szerény irodalmi jövedelmemből kellett élnem, amit cikkemért a „Hamélic”-től és a „Hacófirá”-tól kaptam. Az egyetemre a felvétel nehézségeibe ütköztem. Örmömmek aig volt határa, amikor 1897-ben a heidelbergi egyetem filozófiai fakultásának hallgatója lettem. Filozófiát és a sémi nyelveket tanultam. A híres Kunó Fischer óráit hallgattam.

Néhány hónappal Heidelbergbe érkezésem után volt az első cionista kongresszus. Herzl meghívta a heidelbergi diákokat a kongresszusra, akik mint cionisták voltak ismertek előtte. A „Cion” nevű folyóiratot dr Birnbaum és Heinrich Löwe szerkesztették, a héber részt pedig Reuven Brainin, az Amerikában élő ismert héber író. A héber részben Léb Jaffe és én is résztvettem, így jutott hírnök Herzhez. Sajnos, Herzl igen érdekes levele elveszett. Egy későbbi időben Achad Haam, Bialik és Csernichowszky leveleivel együtt semmisült meg, amikor az orosz kormány adókutatásokat tartott. A kongresszusra együtt utazunk Sapirával és dr Birnbaummal. Birnbaum és Sapira között már utközben nézeteltérések támadtak.

A kongresszus

A kongresszusig Herzl mellett voltam, de legnagyobb lelkesedésem ellenére

is, a kongresszus alatt Achad Haam agályait találtam alaposának.

Feleségemmel az első kongresszuson ismerkedtem meg. A heidelbergi egyetem hallgatója lett, ahol két évig tanult, de nem fejezhette be tanulmányait, mert esküvőnk után elhagytuk Heidelberget. S ha a támadásokban, amelyek mai napig sem hiányoznak életemből, nem keseredtem el, hanem volt erőm és bátorságom küzdeni. Ha rossz egészségi állapotom mellett is tudtam dolgozni, száz számra cikket és könyvet írni, ha küzdelmes anyagi helyzetünket áthidaltuk s népem munkáját pillanatig sem tévesztettem szem elől, úgy ez kizárólag az ő érdeme, aki az öröktilz lángjával állott mellettem, szerelmével.

Meghívás a heidelbergi egyetemre

Nehéz vizsgáim voltak Heidelbergben — folytatta visszaemlékezéseit Klausner. Disszertációmát „A messiási eszme a tanítók idejében” címmel írtam. Másfél évig dolgoztam rajta. Ez volt tulajdonképpen Jézus életéhez az első részlet, az első szárnypróbálgatás. Bicol, a keleti nyelvek professzora óhéber szöveget, arabot, nébert és sziriát adott a kezembe. De héberből nem vizsgáztattott. „Ez kissé komikus lenne”, — mondta a neves professor. 1902-ben még komikusnak tűnt fel nébernyelvből vizsgát tenni! Az idő kereké azóta nagyot fordult.

Summa cum laude-val fejeztem be tanulmányaimat és tanáram predesztinálva láttak az egyetemi tanszékre. Kunó Fischer, Bicol és a tudós Adalbert Marx javasolták, hogy maradjak az egyetemen és biztosították róla, hogy nemsokára „professzor”-rá neveznek ki.

Valóban annyira kevés a német professor, hogy egy „orosz zsidóra” van szükségtek? — kérdeztem tőlük. Bicol meghátnva válaszolt:

A tudomány nem tesz különbséget népek és vallások között.

De én népemért és annak irodalmáért akarok dolgozni, amely a legcsekélyebb a népek és irodalmak között. — Ez a válasz hatott Bicolra és Marxra.

Az idő kereké fordult. A mai Németország ugyancsak megtrolta árja professor ajkáról ilyen kijelentést, amelyet Bicol a vallási és népi egyenlőségről tett.

Hívatásomat betöltöttem — mondja befejezésül Klausner, mintha csak önmagával folytatna dialógust — mint héber író és kutató s a többi: hírnév, hatalom, mind üres fény és üres csengés...

Ölbaum Etas

Francia főpap a kisebbségek elleni visszaélésekről, a fajvédelemről és az általános emberi jogok gondolatáról

A francia katolikus klérus egyik ideológusának érdekes előadása

Párizs, február 13. A párizsi erkölcs- és politikai tudományi akadémia Lalande elnökletével február 3-án tartotta meg gyűlését, amelyen Ives de La Briere katolikus pap, a katolikus teológia professzora és keresztény világszemléleti lapok főszerkesztője tartott előadást. Az előadás címe a következő volt: „Hogyan fejlődik a nemzetiségi és kisebbségi kérdés?”

A Journal de Debats az előadásról a következő cikket közli: „Az előadó, egy előző, 1930-ban megtartott előadásának anyagát véve alapul, az utóbbi öt évben a kisebbségi nemzetiségi kérdésben történt események értelmében fejtegette elméletét.

Egyes országok politikai fejlődése — mondotta az előadó — azt váltotta ki, hogy megszorították, vagy teljesen megsemmisítették a kisebbségi intézmények rendszer működését és ezzel jelentékeny erkölcsi kárt okoztak a kisebbségi védelem nemzetközisége gondolatának.

Az emberi jogoknak jogilag nemzetközileg történő garantálása, többségi és kisebbségi közötti megkülönböztetés nélkül, idegen már a politikai köröktől, de annál több rokonszenvre talál akadémiai és pedagógiai körökben.

Egyes államoknak a saját állampolgáiraik bizonyos kategóriái ellen végrehajtott megszorításai, más államok vezető intellektuális rétegében is felidézett egy olyan áramlatot, mely a kisebbségi jogok-

nak betartását követeli, mert ez az emberi civilizáció általános törvényévé kell, hogy kristályosodjék.

Végül, ugyancsak ezek a ténetek váltották ki a nemzetközi világban a nemzetiségekre és kisebbségekre vonatkozó fajleméltel szembeni ellenállást és adott utat a szociális-élettan alapján álló felvilágosító munkának, amelyek a latin-görög és az az angol-szász népek tradícióval annyira egyeznek.”

A magasállású katolikus vezetőembernek ezek a megállapításai tanulságos összehasonlításokra adhat alkalmat Romániában is, bizonyos politikussokkal szemben, akik demokrácia frontjáról épen eveznek át a fajvédelem vizeire és nem hajlandók elhinni a francia konzervatívok egyik reprezentánsának, hogy a szellemi magasabbrendűség közelebb áll a latin-görög szellemhez, mint a fajvédelem örülete.

Írógép és írókönyvek

Írógép és írókönyvek. Írógép és írókönyvek. Írógép és írókönyvek.

FENÉR

Írógép és írókönyvek. Írógép és írókönyvek. Írógép és írókönyvek.

SPORT

A Haggibbor rendezte ez évben az országos asztalitenisz bajnokságot

Március 20-án lesz Varsóban a román- lengyel válogatott asztalitenisz mérkőzés

Új, február 13. Az asztalitenisz szövetség határozata szerint Románia 1935. évi asztalitenisz bajnokságát a Haggibbor sportegyesület rendezte. A bajnoki versenyek időpontját még nem állapították meg, hogy azonban ezek Clujon lesznek és a Haggibbor rendezte, végleges.

A szövetség egy másik kérdésben is meghozta igen fontos döntését. Eszerint a már korábban szóba került román- lengyel válogatott asztalitenisz mérkőzés időpontját március 20-án állapították meg és a Varsóban vagy Lodzban lesz. Románia asztalitenisz-sportját ezen a nemzetközi versenyen Goldberger és Paneth Haggibbor, Glancz Hakoah, Pop Pitu és Vladona Victor KAC képviselik. A továbbiakban a szövetség úgy döntött, hogy intervenálni fog a lengyel szövetségnek annál, hogy az országközi párvadalon négy verseny is legyen. Esetemben Romániát dr. Salamonné Hakoah Arad, Románia 1934. évi bajnoka fogja képviselni.

Magyarország megnyerte az asztalitenisz csapatvilág bajnokságot

A lögyesapatverseny döntőjét ma játszották le

Londonból jelentik: Az asztalitenisz világ-bajnokság csapatversenyében a selejtező mérkőzések befejezését nyertek. Az A) csoport győztese Magyarország, a B) csoporté Csehszlovákia csapata lett. A világbajnokság elsőse tehát a két nemzet csapata között fog eldőlni. A legújabb eredmények között meg lehetett hozni a magyar-lett mérkőzés, amelyet a magyarok nyertek 5:1 arányban. Az egyetlen vereséget Barna, az egyéni világ-bajnokság védője szenvedte a lettorsági Finabergtől. Jellemző, hogy Barna veresége olyan meglepetést keltett még a rendező körében is, hogy az eredmény kihirdetése alkalmával az összes asztalitenisz játékosok leültették. Csehszlovákia nagy küzdelem után 5:4 arányban legyőzte Angliát. A női csapatversenyben Magyarország 3:0 arányban győzött Belgium ellen.

London, február 13. Kedd éjszaka játszották le az asztalitenisz világbajnokság döntőjét Magyarország és Csehszlovákia csapatai között. A döntő mérkőzést és ezzel a világ-bajnokságot a magyar csapat nyerte 5:3 arányban.

A lögyesapatverseny holtversenyyel végződött, amennyiben az első helyre Csehszlovákia és Magyarország csapatai kerültek, amelyek ma külön döntőt játszottak a világ-bajnokság elsőségéért. Harmadik a német csapat lett.

Kisorsolták a Román Kupa mérkőzéseinek színhelyeit

Bucurestiből jelentik: A román Kupa bizottságának legutóbbi ülésén megejtették a küzdelem tavaszi programjára kisorsolt mérkőzések színhelyeinek kijelölését. Eszerint:

Március 3. Aradon: AMTE—ILSA.

Március 17. NSE Sibiu—Macabi Cernautiban.

Március 24. Mediason: Vitrometan—Kini-zi, Aradon: Glória—Prahova Ploesti, Brasovban: ACFR—Ripansia, Brailában: Dacia Unirea—Phoenix, Simerián: CFR—CFR Bucuresti, Cernautiban: Jahn—NAC, Clujon: Universitatea—Elpis Constanta, Bala-Maren: Teicolor—TMTE, Tg-Muresen: Mures—Unirea Tricolor, Bucurestiben: Venus—Olimpia Saturne, Timisoarán: TAC—Crisana.

A Románia—Macabi, ASCAM—Vulturii és Juventus—MSE mérkőzéseket később tűzik ki.

Az aradi Hakoah álarcsbálja. Aradi tudósítónk jelenti: A Hakoah sportegyesület február 16-án, szombaton este saját klub-helyiségében álarcsbált rendez. Az álarcsbál sllrera biztosítva van.

A tátrai slalomversenyben a román szízek a következők helyen végeztek: Kovács 15, Klöckner 18, Scheeser 19, Dexer 22. A versenyen 44-en indultak. Ezt a versenyzámot is az

osztrák Matt nyerte. Ma egyébként kezdetét vette a sivilágbajnokság küzdelme. A versenyek 13-tól 18-ig tartanak. A világbajnoki verseny 4x10 km-es stafétaversenyyel kezdődött, melyben Románia csapata is indult.

Japánban lesz 1946-ben az olimpiász. Osóból jelentik: Az 1946-ban rendezendő olimpiász rendezési jogáért két nemzet: Japán és Olaszország versengett. Utóbb Olaszország visszalépett igényével, így annak rendezésével a Nemzetközi Olimpiai Bizottság Japánt bízta meg.

Románia nem vesz részt a budapesti műkorcsolyázó világbajnoksági versenyen. Bucurestiből jelentik: Vasárnap bonyolítják le Budapesten a műkorcsolyázó világbajnoksági versenyeket, melyen a román versenyzők is indulni készültek. A legfelsőbb szövetség (UFSR) azonban a román versenyzők részvételét nem engedélyezte.

ben tartózkodott, ahol utasításokat adott a kereskedelmi bizottságnak arra vonatkozólag, hogy csak bizonyos feltételek között kössék meg a kereskedelmi egyezményt. A Manolescu-Strunga miniszter által megállapított feltételek közé tartozott az, hogy Németország bocsássa a román jegybank rendelkezésére a Romániából importált petroleum mennyiség ellenértékének 20 százalékát szabad devizában.

KÖZGAZDASÁG

Eredménytelenek maradtak a román-német kereskedelmi tárgyalások

A kormány gazdasági bizottságának értekezlete. Aláírták a román-holland gazdasági egyezményt. Új alapevek az export-import-rendszer alkalmazásánál. Manolescu-Strunga folytatja körúját

Bucuresti, február 13. (Az Új Kelet tud.) Tegnap délelőtt a kereskedelmi és iparügyi minisztériumban értekezletet tartottak Leon államtitkár, Antonescu pénzügyminiszter, Radulescu pénzügyi alminiszter, Dumitrescu Banca Nationala kormányzó, Lepadatu és Manolescu, a jegybank részéről, Neagu pénzügyminisztériumi főtitkár, Orghidan a legfőbb kontingentálási bizottság elnöke, Amarasu a kontingentálási hivatal vezérigazgatója és Polizu mérnök kereskedelmi minisztériumi igazgató részvételével.

Az értekezleten az új export-import rendszer módosítását elrendelő minisztériumai napló elkészítését foglalkoztak, a királyi palotában megvertett kormánytanács határozatainak alapján.

A Londonban megkötött kereskedelmi egyezmény alapján a pénzügyminiszter kérte, hogy a minisztériumai naplót, a monetáris egyensúlynak a legszigorúbb szemellett tartásával kössék meg, oly módon, hogy az összes szabad behozatali engedélyeket, amelyek után járó kvótát a kereskedők a Banca Nationalához befizették, csakis autorizált bankcsoportok által legyenek árusítva és csakis olyan bankok által, amelyek a Banca Nationala szigorú ellenőrzése alatt állanak.

A pénzügyminisztériumtak ezen új javaslatát meg kell, hogy változtassa a Manolescu-Strunga miniszter által megállapított, módosított külkereskedelmi rendszert.

Antonescu pénzügyminiszter kérte ezenkívül, hogy Manolescu Strunga miniszter hívják azonnal az országba, hogy folytassa itt a megkezdett munkálatait a kereskedelmi rendszer végleges stabilizálása érdekében.

Tegnap visszaérkezett az országba a németországi gazdasági tárgyalások lefolytatásával megbízott delegáció, anélkül, hogy a Németországgal folytatott tárgyalások a legkevésbé is eredményesek lettek volna. A tárgyalások azért maradtak eredménytelenek, mert Manolescu-Strunga miniszter átutaztában London felé rövid ideig Berlin-

ben tartózkodott, ahol utasításokat adott a kereskedelmi bizottságnak arra vonatkozólag, hogy csak bizonyos feltételek között kössék meg a kereskedelmi egyezményt.

A Manolescu-Strunga miniszter által megállapított feltételek közé tartozott az, hogy Németország bocsássa a román jegybank rendelkezésére a Romániából importált petroleum mennyiség ellenértékének 20 százalékát szabad devizában.

Schacht dr német gazdasági miniszter azonban csak 5 százalékát ígérte a petroleum értékének szabad devizában kifizetni, a többi szállítandó árukat pedig csakis kompenzáció ellenében volt hajlandó átvenni.

A németországi tárgyalásokat vezető bizottság elnöke, Evian kereskedelem és iparügyi főtitkár Hágába utazott a román-holland egyezmény aláírására. A minisztériumi főtitkár Hágában találkozik Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszterrel. A román-holland kereskedelmi egyezményt tegnap Ateenberghé holland kereskedelmi miniszter, valamint Manolescu Strunga román kereskedelmi miniszter és Evian főtitkár aláírták.

Manolescu-Strunga Gheorghiu képviselő kíséretében ma Brüsszelbe érkezett. A nap folyamán elkészítették a belga-román kereskedelmi konvenció szövegét. Strunga megbeszélést folytatott a brüsszeli nemzetközi kiállítás vezetőivel egy román pavilon felállításáról. A miniszter ezután Casteur belga kereskedelmi miniszterrel folytatott beható tárgyalásokat a román-belga gazdasági kapcsolatokról és a clearing-hivatáról. Brüsszélből Strunga tegnap este Párizsba utazott. Párizsból a kereskedelmi miniszter Berlinbe utazik, ahol találkozni fog az időközben ugyanoda érkező Eviannal is. Manolescu-Strunga esetleg tárgyalni fog Berlinben Schacht birodalmi gazdasági miniszterrel.

A Románia és Németország között fenálló kereskedelmi szerződést egyelőre február 28-ikáig meghosszabbították.

Ne felejtse el, hogy az Oszálysorsjáték sorsdöntő húzása

1935 február 15-én

van

Több mint 203 millió lesz kisorsolva egy napon!

Vegyen sorsjegyet!

Utítsa meg sorsjegyjét!

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ

Árlejtesek: Timisoara város március 5-re árlejtes hirtet a folyó évre szükséges nyomtatványok előállítására. — Február 23-án a sigoarai erdőfelügyelőség és a Miercurea Ciucului erdőhivatala nyilvános árverésen értékesítik a csucsandoninici közbirtokosság tulajdonát képező 6453 drb. körülbelül 5960 köbméter kitévő fenyőfaanyagot. — Február 16-án Brasov városa bérbeadja hat évi időtartamra a papvölgyi kőbányát. — Február 16-án Parau fágáras megyei közsgben nyilvános árverés lesz 500 drb. tölgyfa értékesítése érdekében. — Rasnov brasov megyei közsg február 16-án bérbeadja a közsg területét átszelő patakok halászati jogát. — Saschiz mures megyei közsg február 15-én kitermelés végett a legfőbb ígérőnek birtokába bocsátja az Inuri nevű erdő egy részét. — Deva város vezetősége február 16-án a legfőbb ígérőnek bérbeadja a Dacia szállodát és kávéházat. Kiküldési ár 60 ezer lej. — Február 18-án Cloatev tárnavamaregyei közsgben eladásra kerül 85 tölgyfa. Kiküldési ára 80 ezer lej. — Semseru tárnavamaregyei közsg március elsejére árlejtes hirtet a közsg tulajdonát képező két lakóház

bérbeadása érdekében. Február 20-án a sarmari helyrség parancsnokságon árlejtes tartanak a legénységi kenyér sütsi munkálatainak vállalatbaadása tárgyában. — A Svenska Vagaktiebolaget svéd utépítőtársaság február 16-án Darste brasov megyei közsgben áruba bocsát 3327 kgr. ócskavasat, 167 kgr. rezet, 72 kgr. bronzot és 1410 kgr. kausukot. — Slatina nasaud megyei közsg február 18-án áruba bocsátja egy erdőrsz faanyagát. — Az állami erdők igazgatósága február 20-án a bucaresti székházban a legfőbb ígérőnek kitermelésre elad egy 201, egy 317 és 405 hektár kiterjedésű erdőrszt, amelyek mindegyike Severin megye területén fekszik. — Cluj város időközi bizottsága február 26-ra árlejtes hirtet két drb. 25 tonna úrtaralmu szeméztállító teherautó beszerzése érdekében. — Március 6-án Arad város árlejtes utján egy motoros fecskendőt szerez be. — Vozondiu és Portita salaj megyei közsgök március 6-án, illetve 7-én a legfőbb ígérőnek bérbeadja a közsg vívadászati jogot. — Timisoara város február 21-re árlejtes hirtet öt métermázsas olaj beszerzése tárgyában. — Március 4-én a bistrítai hely-

AZ UJSÁGIRO-KLUBBAN
ma, csütörtökön
CLAUDE ROMANO,
a román tangókirály
szerzői estje
SERGIO VALENTINO tangóénekes közreműködésével.
A legnépszerűbb tangók.

őség parancsnokságán árlejtes tartanak 15 métermázsas kávé, 96 métermázsas cukor, 11 métermázsas kávé, 4 métermázsas tea, 21 métermázsas turó, 28 métermázsas liszt, 34 hektoliter ecet és végül 100 métermázsas bab beszerzése érdekében. — Február 22-re Brasov város vezetősége árlejtes hirtet a Tarlung folyón való fausztalás három évre történő bérbeadása tárgyában. — Március 4-én a bistrítai erdőigazgatóság és a bucaresti központi vezérigazgatóság nyilvános árverésen értékesítenek 18 ezer köbméter fenyőfát. — Február 20-án Codlea brasov megyei közsgben árlejtes lesz 3500 öl tüzifa természetbeni részesség ellenében történő kitermelése tárgyában.

A BELFÖLDI PIAC HIREI

Sassu földművelésügyi miniszter és Madgearu, mint a nemzeti parasztpárt delegátusa között tegnap megbeszélés folyt, mely alkalmalal Sassu kijelentette, hogy a kormány nem akarja megszüntetni a központi szervezeti intézményeket és továbbra is teljes szabadságot ad nekik belső életük igazgatásában. A kormány azonban ellenőrző szervet kíván létesíteni, amely felülvizsgálhassa a szervezetek központi bankjának működését. A kormány, hogy megmutassa az őt átható koncilians szellemét, hajlandó a nemzeti parasztpárttal együtt megkeresni a megfelelő megoldást ennek az ellenőrző szervnek a felállítására vonatkozólag. Madgearu kijelentette, hogy tájékoztatni fogja Mihailachet és a kellő időben válaszolni fog.

A timisoarai kereskedelmi és iparkamara nagytermében tegnap délelőtt 11 órakor tartották meg a Sfatul Negustoresc timisoarai fiókjának alakuló gyűlést. Bossel Sándor az új kamarai alelnök nyitotta meg az ülést, amelyen en nagyszámban jelentek meg a helybeli kereskedők, akik azt az indítványt tették, hogy önálló kereskedelmi egyesület alakítsanak. Bossel alelnök kifejtette, hogy egy önálló egyesület megalakítása nagy nehézségekben ütközött, míg tárgyszevületként jelentékeny eredményeket érhetnek el.

A gyűlés ezután kimondotta, hogy megalakítja a Sfatul Negustoresc timisoarai fiókját. Ezután hármass bizottság alakult, amely Bossel Sándort ajánlotta az új egyesület elnöki tisztségére. A gyűlés egyhanguan megválasztotta Bossel kamarai alelnököt a Sfatul Negustoresc elnökének, amit ő meleg szavakkal köszönt meg. Beszédében kiemelte, hogy tehetségének és jóakarátának legjavát fogja az új egyesület szolgálatába állítani, azért a bizalomért, amiért őt választották elnökülnek.

A GAZDASÁGI ÉLET HIREI

S. A. Laiki Apotomiefsis cég Athenből keres üzleti összeköttetést romániai cégekkel vasára exportra. Bővebb felvilágosítás a kereskedelmi és iparkamaránál a 9. szobában.

B. H. Kylika cég Larissa (Görögország) keres üzleti összeköttetést romániai cégekkel. Bővebb felvilágosítás a kereskedelmi és iparkamaránál a 9. szobában.

Az amerikai legfelsőbb bíróság február 14-én fog dönteni az aranylauzula-perben. Addig a bizonytalanság még fennáll.

A bolgár jegybank 4 és fél százalékos zálogleveleinek visszaváltási határidejét július 30-ra tűzték ki.

Április közepére cukorvilágkonferenciát készítenek elő az angol fővárosban.

A jugoszláv dohányjövédék megkezdte a dohányszállításokat Csehszlovákiába.

Nagy tűz egy reggeli városkában. Bucurestiből jelentik: Targu-Frumos városában éjszaka két órakor nagy tűz ütött ki Weiss Struhl kereskedőnek a Str. Carolon levő házában. A hatalmas szél következtében a tűz átterjedt a szomszédos házakra. Vízhiány miatt az oltás nehezen halad előre. A lakók a csikorgó hidegben hiányos öltözetben menekültek az utcára. Reggelre a tüzet eloltották. A kár több mint 5 millió. A károsultak többnyire szegény emberek, akik nem voltak biztosítva.

„Brutális mondotta a...”

Bucuresti, február 13. Tegnap este Tatarasjan vett részt a minajd ugyanott párt. Dinu Bratianu nyelvet.

Tanácskozással dotta — tekintettel parlamenti periódus a kamarában. Vann amelyek körül nagy szövetkezeti törvény Ami a szövetkeztek egyike a legfontosabból függ nemzetiségi A nemzeti paraszti érdekeket tartott szövetkezetek régi kai párt hiveinek kson. Most a mi szevezzük a szövetkeze alapjaikon.

A másik ügyünk ütközni, a Skpartnak valóságosják, hogy nem mi ezt a kérdést, hanem parasztpárt jelenleg ajból Madgearu vorói szankciókat eshat ebben az ügybenkat a parlamentés tevő bizonyítékok nem is szabad késm

A Bentoiu-féle jezenvedett, mert a Skoda-céggel, a me lehet egy szivaccsa. Ezért a miniszterelnyos módosítások k lások még nem erte

Tatarascu: Szomszédosunk Skoda kiván, vagy felmonDinu Bratianu kissek érdekelt kamp

Estélyi

A je választás

London, február 13. legutóbbi ülésén W kaspárti képviselő lip Cunliffe-Lister kez: miért nevezte Jeruzsálemben, b zsidók alkotják.

Sir Philip Cunliffe tási törvény teljében manóznak a polg letölég és a magam seltetek a palesztin we iránt.

Wedgwood: Ig arab polgármest aki korrupcióval t vót a város törté Sir Philip Cunliffe ur nem jelentette akar mondani a méről. Egyébként mint ahogy ne az ügygel kapcsol kormányzó hatásk London, február 13. ülésén Lord Marley kültek sgélyezésé főkommisszáriátus Marley kifejtette, zött jött létre a f évvel ezelőtt. Ha

„Brutálisan fogunk szólni az országhoz — mondotta a minisztereink — és nem lesz román, aki ne értse meg szavunkat“

Bratianu Dinu a minisztereink teáján megfújta a Skoda-ügy harci riadóját. Tatarescu bejelentette az áldozatok évét

Bucuresti, február 13. A kormánytpárt tegnap este Tatarescu minisztereink teáján vett részt a minisztereink palotában, majd ugyanott pártértekezletet tartottak. Dinu Bratianu nyitotta meg az értekezletet.

Tanácskozáásra ültünk össze — mondotta — tekintettel arra, hogy igen élénk parlamenti periódus következik, különösen a kamarában. Vannak igen fontos dolgok, amelyek körül nagy csaták várhatók: a szövetségi törvény és a Skoda-jelentés. Ami a szövetségi reformját illeti, ez egyike a legfontosabb törvényeknek, amelyől függ nemzetgazdaságunk generációja. A nemzeti parasztpárt, amely csak pártértekezlet tartott szemelött, tönkretette a szövetségi régi rendszerét, hogy politikai párt híveinek kereseti forrásokat nyisson. Most a mi szerepünk, hogy megszeressük a szövetségi törvényt a biztos alapjain.

A másik ügy, amely miatt össze fogunk ütközni, a Skoda-ügy. Ez a liberális pártnak valóságos becsületügye. Önök tudják, hogy nem mi hoztuk a parlament elé ezt a kérdést, hanem dr. Lupu, a nemzeti parasztpárt jelenlegi alelnöke és nemrégiben a Madgearu volt az, aki sürgette. Belső szankciókat csak a semmittevés hozhat ebben az ügyben, de morális szankciókat a parlament és kormány is és a megtevő bizonyítékai alapján a szankciónak nem is szabad kényszerülni.

A Bentoiu-féle jelentés vitája halasztást szenvedett, mert a kormány tárgyalta a Skoda-céggel, a megkötött szerződést nem lehet egy szivaccsal egyszerűen kitörölni. Ezért a minisztereink megkísérelték bizonyos módosítások kieszközölését. A tárgyalások még nem értek véget.

Tatarescu: Szombatig vagy lesz olyan szerződésünk Skodával, amilyent az ország kíván, vagy felmondjuk a szerződést.

Dinu Bratianu kifejté után, hogy egyesek érdekelt kampányt vezetnek ebben az

ügyben. Hangsúlyozni kívánja, hogy teljesen egységes a minisztereinkkel és nem fog hátrálni egyikük sem, hanem kötelességüket teljesítik.

Tatarescu minisztereink tulajdonképpen szükségtelennek látja, hogy parlamenti tevékenységéről tájékoztassa a többséget, ha mégis teszi ezt, annak indoka, hogyha a nehézségek tudata meg van bennük, úgy legyen meg a kötelesség tudata is. Két nagy probléma áll a kormány előtt az ország gazdasági és pénzügyi helyzete és a hadsereg ellátása, az ország védőfalának felépítése.

Ami a pénzügyi helyzetet illeti, nincs miért elítélteni annak nehézségeit. Valóban nagyon súlyos, de nem legyőzhetetlen és nem megoldhatatlan. Sok olyan nehézség, amely tavaly utunkban állott, már mögöttünk van. Amit nem győztünk le a múlt évben, majd megteszük ebben az esztendőben. Ez a költségvetési és fiskális áldozatok éve lesz. Mert meg van írva, hogy mi legyünk az eszköz az áldozatok hozatalánál, amelyek a múlt hibáit kell, hogy jóvátegyék.

A második ügy a hadsereg felszerelése és ezért semmiféle áldozat nem nagy. Mi megteszük kötelességünket mindvégig, nemcsak mint liberális párt, hanem mint románok is. Brutálisan fogunk szólni az országhoz és azt hiszem, nem lesz román ember, aki meg ne értse szavainkat.

Tatarescu azután a mérgező atmoszféráról beszélt, amely hamis hírekkel dolgozik és amely szerint a kormány minden három hónapban, vagy havonként háromszor megbukik. A kormány bírja a korona bizalmát és eddig, míg ezt a teljes bizalmat élvezti, rendíthetetlenül áll a posztján, anélkül is inkább, mert a párt vezérével az élén támogatja a kormányt.

A pártelnök és kormányelnök beszédeit a liberális képviselők és szenátorok nagy éljenzéssel fogadták.

Estélyi ruhákat divatszínre gyorsan, **CZINK** cég olcsón fest a Cluj

A jeruzsálemi polgármester-választás ügye az angol alsóház előtt

Az angol felsőházban élénk vita volt a németországi menekültek segélyezése körül

London, február 13. Az angol alsóház legutóbbi ülésén Wedgwood ezredes, munkáspárti képviselő kérdést intézett sir Philip Cunliffe-Lister gyarmatiügyi miniszterhez: miért neveztek ki arab polgármestert Jeruzsálemben, holott a város többségét zsidók alkotják.

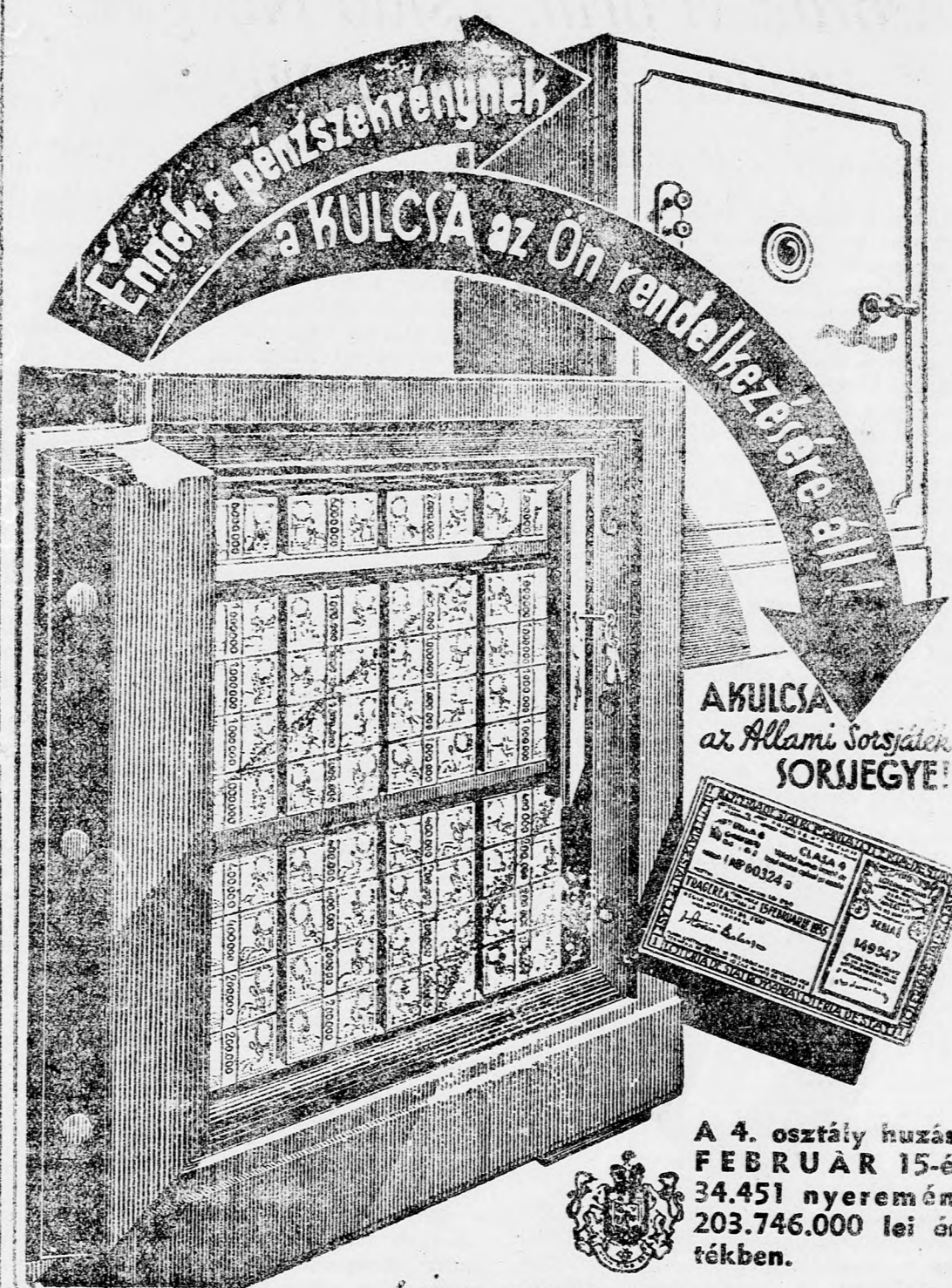
Sir Philip Cunliffe-Lister: A közigazgatási törvény teljes hatalmat biztosít a főkörmányszónak a polgármester kinevezését illetően és a magam részéről bizalommal viseltetem a palesztinai főkörmányszó döntése iránt.

Wedgwood: Igaz-e, hogy legutóbb is arab polgármestere volt Jeruzsálemnek, aki korrupcióval tette emlékeztetésére, a nevével a város történetében?

Sir Philip Cunliffe-Lister: a képviselő nem jelentette be előzőleg, hogy itéletet akar mondani a volt polgármester jelleméről. Egyébként sem áll szándékomban — mint ahogy nem is feladatom — ezzel az ügygel kapcsolatosan beavatkozni a főkörmányszó hatáskörébe.

London, február 13. Az angol felsőház ülésén Lord Marley a németországi menekültek segélyezésére alakult népszövetségi főkommissziárátus ügyét tette szóvá. Lord Marley kifejtette, milyen körülmények között jött létre a főkommissziárátus másfél évvel ezelőtt. Hangsúlyozta, hogy a nép-

szövetség abban a meggyőződésben nevezte ki a menekültügyi főbiztosot, hogy azt munkájában az összes kormányok legmesszebbmenően fogják támogatni. James Macdonald főbiztosnak sikerült ugyan sok német menekültet hathatósan támogatni, de még messze áll azoknak a feladatoknak a teljesítésétől, amelyekért ki lett nevezve. Arra számítottak, hogy a 70 ezer menekültből legalább 35 ezret fognak letelepíteni, mintegy 20 ezret Palesztinában, a többi Amerikában, Délafrikában és egyes európai országokban. A 35 ezer le nem telepitett menekült nagy tömege Franciaországban van és semmi kilátásuk nincs a tartósabb letelepedésre. A főbiztos egy időközben már vissza is fizetett, csekély előleggel kezdte meg munkáját. Azóta egyetlen pennyt sem kapott a kormánytól. Magánszervezetektől kellett támogatást kérnie, mivel a kormányok semmivel sem járultak hozzá a kivándorlás és a menekültügyi iroda fenntartásához. A kivándorlási segélyre másfélmillió fontot bocsátottak rendelkezésére zsidó magánszervezetek. Jóllehet, a menekültek 20 százaléka nem zsidó, zsidó szervezetek gondoskodtak főképpen a menekültekről, beleértve a keresztény kivándorlókat is. Lord Marley kifejtette továbbá, hogy arról értesült, miszerint a főbiztos bizonyos hozzájárulást

A 4. osztály húzása
FEBRUAR 15-én
34.451 nyeremény
203.746.000 lei értékben.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt	Cluj	Economia
Brasov	Casa de Pastrare Generala	Oradea	Institutul Comercial de Credit
Cernăuți	din Arad S. A.	Timisoara	Banca Dacia
	Fortuna: Alex. Enkelhardt		Union
	Banca Comerciala Nationala		Ernest Revesz
	B-ca Oehmeser & Horowitz		Banca Centrala
	Alfred Noe		Banca de Scont
	Banca Ilescu		Banca Timisoara

kért az angol kormánytól londoni irodájának fenntartásához és hogy Amerika, valamint más államok kormányai is bejelentették, hogy hajlandók a maguk részéről is ehhez hozzájárulni. Lord Strathcona hadügyi államtitkár válaszolt a kormány nevében és közölte, hogy a menekültügyi hivatal kérdésében javaslatot fog tenni az angol kormány a Népszövetségnek: és a menekültügyi főbiz-

tos számíthat arra, hogy az angol kormány minden vonatkozásban segítségére lesz. Az ügyszö többet szölközött hozzá. Különösen Lord Robert Cecil a menekültügyi hivatal igazgatóságának elnöke tette magáévá Lord Marley fejtegetéseit, rámutatván a menekültügyi főbiztos erőfeszítéseire.

Hitlerországból menekült rohamosztágosokat mentett fel a timisoarai hadbírószág

Röhm kapitány két harcosa a román hatóságok előtt

Timisoara, február 13. (Az Uj Kelet tud.) A hadbírószág tegnap érdekes határlépcségi ügyet tárgyalt. A vádlottak németországi SA osztálybeli legények. Egyikük Beck Gönther, 19 éves, a másik Beck Rudolf, 31 éves. Mindketten a meggyilkolt Röhm kapitány rohamosztájosai voltak beosztva, de még a nagy júniusi kivégzések előtt elmenekültek a harmadik birodalomból. Előbb Csehországba mentek, majd Romániába, ahol azonban tiltott határlépcsésért letartóztatták őket. A határrendőrség Magyarországra zsuppoltta át őket, ahonnan azonban újra visszaküldték a két dinert Romániába.

A hadbírószág figyelembe vette, hogy két emigránsról van szó és mindkettőjüket felmentette a tiltott határlépcsés vádjá-

alól. Hozzájárult a hadbírószág ahhoz, hogy az emigránsok a jugoszláv határig menjenek, ahol tartózkodási engedélyük alapján beutazást kaphatnak és folytathatják utjukat Törökország felé.

A hadbírószág ítélete feltűnést keltett, mert hasonló határlépcsési kihágásokért már néhány nem-hitlerista emigránst elítéltek.

Ingyen szerel telefonokat a telefontársaság. A telefontársaság tudomására hozza a tisztelt közönségnek, hogy a mai naptól díjmentesen szerel telefonokat, de csak egy meghatározott ideig. Kéri az érdekelteket, hogy minden további felvilágosításért forduljon a telefon hivatalhoz.

A brasovi orth. Zsidó Nőegylet jubileumi diszközgyűlése

Engelmann Leoné elnökségének 25 éves évfordulója alkalmából

Brasov, február 13. Nagy és felemelő, a maga nemében páratlanul impozáns jubileumi ünnepet ült a brasovi zsidóság vasárnap. A brasovi ort. Zsidó Nőegylet diszközgyűlés keretében ünnepelte elnökönőjének, Engelmann Leonének 25 éves jubileumi évfordulóját. A nemes szívű asszonyt, a jöttent és a páratlanossággal határos munka harcát ünnepelte egyesületesen a város zsidó társadalmát. A brasovi Redout kértérmét zsufolásig töltötte meg a közönség. Valamennyi zsidó egyesület, testület, intézmény képviseltette magát. A jubileumi közgyűlést Sebesi Izsoné alelnökönő nyitja meg. Engelmann Leonét a terebebe való lépésekor a jelenlévők hosszas tapsváltásban részesítik. Sebesi Izsoné üdvözlő szavai után dr. Bárony Sándorné a terebebe szóló szónok, aki gyönyörű, mélyszántó és emlékedett szavakkal esetele az elnök 25 év munkáját. A 25 év eredményes munkája ott bontakozik ki legjobban, amikor sikerült az ort. Zsidó Nőegylet egyleti házának megalapítása és megszerzése. A Nőegylet ezen jubileumi évforduló alkalmából elnökönője iránt érzett szeretete jeléül egy 30 ezer lejes

alapítványt nyújtott át Engelmann Leoné nevére, melynek hovatartozásáról a jubiléus maga rendelkezik. Dr. Bárony Sándorné, aki kiváló szónoki rátermettségének adta bizonyítékát, a hallgatóság hosszas tapsal ünnepeit.

Utána a neológ Nőegylet nevében Mátyás Paula, a Nőegylet díszelője köszönti szeretettel a jubiléus. A „Mátyás Paula Leányárvgondozó és Aggmenház” nevében Grünfeld Vilmosné, az intézmény alelnöke tolmácsolja szerencsekívánatait. Ezután Sperber Dávid ort. főrabbi beszélt, aki azt az ötletet vetette fel, hogy az alapítványt fordítsák egy zsidó leányintézmény létesítésére, melyben a zsidó leányok lennének a zsidóság megőrzésére és zsidó szellemben való nevelésre hivatva. Az ort. hitközség szerencsekívánatait Sole Izidor hítk. elnök, a neológ hitközség nevében pedig Szegő Árpád hítk. elnök beszélt. Az ort. Chevra Kadisa nevében Fűredi Miksa elnök beszélt, az iskola és tantestület nevében pedig Fühudrich Vibna tanító hozta a szerencsekívánatait. Az Ose jókívánásait Katz Józsefné tolmácsolta. A Wizo nevében Eiger Melanie, a Wizo elnöke beszélt, az Ahava-páholy nevében Trattner Dávid, a Zsidó Orvostestület nevében dr. Fischer Gyula, az Ahava-klub nevében Sebesi Izso üdvözlő a mindenki által olyan nagyra kezelt és szeretett elnököt. A Zsidó Párt nevében dr. Révész József, a párt elnöke mondja el román nyelven üdvözlő beszédét. Az Ivria zsidó sportegyesület nevében Storca Ármín főtitkár köszönti a jubiléus elnökönő asszonyt, akinek további áldásos munkáját kéri. A Jong Wizo üdvözlő Griffl Klári alelnök tolmácsolja, míg a Hanoar Hacioni ifjúsági szervezet nevében Előpataki Mose beszél előbb magyarul, majd héberül, amit a közgyűlés hosszasan ünnepel. Végül az erdélyi zsidó sajtó, az Uj Kelet nevében Fejér Lajos, az Uj Kelet brasovi tudósítója tolmácsolja a lap munkatársainak szerencsekívánatait, majd felolvassa dr. Marton Ernőnek, az Uj Kelet főszerkesztőjének a jubiléushoz intézett üdvözlő levelét, melyet a közönség az

Uj Kelettel szemben viseltetett szimpatia-tünetéssel hosszas honorál.

Az elhangzott üdvözlő beszédek után Engelmann Leoné válasza német nyelven elmondott beszédében. Elmondja Engelmanné, hogy mennyi megpróbáltatáson ment keresztül és mennyi akadállyal kellett megküzdnie, amíg a Nőegyletet arra az erkölcsi színvonalra emelte, amelyen ma áll.

— Ugy adatott — mondja a jubiléus elnökönő magasszárnyalásu beszédében —, hogy tetteink éppen működésünk 25-ik esztendőjében kerültek kézzelfoghatólag is létre, amennyiben régi óhajunk teljesedett, amikor saját tulajdonunkat képező egyleti házzal rendelkezünk, melyben zsidó intézmény létesítésére való törekvésünket megvalósíthatjuk. Megemlékezik az elhunyt egyleti tagoktól, többek között Erdős Róza volt alelnökötől, aki nagyobb pénzádományával — korán elhunyt leánya emlékére — járult hozzá az annak idején létesítendő intézmény megalapozásához.

A jelen voltak könnyekig meghatódva hallgatták Engelmann Leoné válaszát, akit meleg és lelkes ovációban részesítettek.

Az ünnepség délután az Elit helyiségében folytatódott teadélután keretében. Az ort. Nőegylet tagjai kivétel nélkül mindannyian gazdag büffével ajándékozták meg a vendégeket és készítették elő a hangulatos délutánt, mely a késő esti órákban ért véget. A háziasszonyi teendőket dr. Bárony Sándorné, Wachtel Vilmosné, Binder Mórné, Guttermanné, Sole Izidorné, Izrael Jenőné, Appel Sámuelné, Appel Izidorné, Steinmetz Hermanné, Schacherné, Steinmetz, Blatt Mihályné, Józsefné, Brauné, Hönig Hermanné, Händler Lajosné, Berkovitsné, Kretschné, Káhnáné, Blauné és még igen sokan mások látták el igen sok hozzájárulással.

Szombaton a népkönyvtár adott az ort. Nőegylet díszelőjét Engelmann Leoné jubileumi ünnepsége alkalmából, melyben Dickmann Tibi köszöntötte fel az ünnepeket. Vasárnap a neológ Nőegylet Deutsch Ármíné elnök vezetésével látta el a népkönyvtár szegényeit gazdagon tálatl obéddal.

Fejér Lajos

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, február 14.

Budapest. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. — 11.45: Előadás. 13.05: Hanglemek. 13.30: Hírek. 17.10: Előadás. 18: Előadás. 18.35: Kárpát Zoltán dr. és Paksy Jenő dr. magyar nótákat zongorázik. 20.10: Színműelőadás a Stúdióban. „Az ördög hegedülse”. Hangjáték 2 részben. Irta: Barsi Odón. 23.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar.

Bécs. 19: Hova teszik a takarékok a be-rakott pénzt? 19.15: Művészeti hírek. 21.40: Szimfónikusok Michalski szopránal. 24.05: A Rosper hármas Dohnányi D-dur vonóhármását játssza.

Berlin. 18.30: Anders: C-rud vonósnyegyes. 19.40: Táncclemek. 21.10: Jelenetek, riportok. 23: Hírek.

Milánó. 17.05: Enekverseny. 20.20: Hírek idegen nyelveken. 21: Lemezek. 21.45: Három felvonásos színmű. Utána tánczene.

Prága. 21.15: Suk: A-moú zongoranegyes. 22: Bellini: Operettészletek. 23.15: Tánczene.

Róma. 21.45: Vigjáték. 23: Rádiózenekar. Caporali zongoraművész.

Varsó. 19.15: A varsói vonósnyegyes játéka. 21: Bar zongoraművész és Wozniak tenor hangversenye. 23.15: Táncclemek. 24.15: Táncclemek.

Péntek, február 15.

Budapest. 7.45: Torna. Utána hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Balalajkazenekar. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés. 14.30: Postászenekar. 15.40: Hírek. 17.10: Diákféltóra. 17.45: Időjelzés. 18: Előadás. 18.30: Szalonzenekar. 19: Gyorsírótanfolyam. 20.05: Anna királyi hercegnő előadása. 20.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30: Az Operaházról: Rózsalovag, zenés játék 3 felvonásban. 21.40: Első felvonás után: Sportközlemények. 23: Második felvonás után: Hírek. 24.20: Havi szemle francia nyelven, utána cigányzene. 1.05: Hírek.

Prága. 20.10: Délszláv dalok férfikarra. Ljubljana. 21: Orosz zeneest dalokkal. Róma. 21.45: Orgonahangverseny.

EGY NAPRA

A FUNDATIA CAROL-PALOTA AZ EGÉSZ ORSZÁG ÉRDEKLŐDÉSÉNEK A KÖZPONTJA LESZ. EZ A NAP LESZ

A SZERENCSE NAPJA ÉS A REMÉNY NAPJA!

Február 15-ikén lesz az Állami Sorsjáték negyedik osztályának a nagy húzása.
Hat óra alatt 34.451 nyereményt fognak kihúzni 203.746.000 le i összegben.
VIJTSZA MEG A SORSJEGYÉT! MEGYEN 11 SORSJEGYET!

Colecturile principale din Ardeal, Banat si Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt	Cluj	Economia Institutul Comercial et Credit
	Caasa de Pastrare Generala	Oradea	Banca Dacia
	Cluj S. A.	Tg. Mures	Ernest Revesz
Brasov	Fortuna - Alex. Enkelhardt	Timisoara	Banca Centrala
Cernăuți	Banca Comerciala Nationala		Banc de Scout
	B-ca Oehlgesser & Horowitz		Banca Timisoara
	Alfred Noe		
Cluj	Banca Iliescu		

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Február 15: Aida. (Edmondo de Vecchi közreműködésével.)
 Február 17 (matiné): Traviata. U. Bădescu-né, a bucaresti Román Operától, közreműködésével.
 Február 18: Zsidónő. (Munkáseleadás.)

MUNKAS-MOZGÓ MUSORA :
 Str. Văii 7. Telefon: 171.
 Csütörtökön 5 1/2 és 9 órakor: I. Leánykereskedők karmában. II. A bűnös aréna. Izgalmas cirkuszdráma.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegző levelet csak úgy továbbítunk, ha portóhelyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Orvos keres azonnali megvételre quarlámpát, mikroszkópot és csecsemőmérleget. Ajánlatokat „Rendelő” jellegre a kiadóba.

Influenza ellen használjon fertőtlenítő Szt. László szappant. Megóvja járványoktól. Már 6 lejért is kapható.

Palesztinai komolyabb megbízásokat abszolút garanciával vállalok. Március közepén indulok 6 hétre. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz.

Házvásárlók figyelmébe! Eladó családi 8 uccára nyíló új sarokház, mely áll 1x1 szoba konyha, előszoba, 1x2 szoba konyha, 3 szép kiadott üzlethelyiségből, szép rendezett udvarból és gyümölcsösökből, víz, villany, kanalizáció, autóbussz megálló. Évi jövedelme 60.000 lej. Értekezni Str. Stf. Cicio Pop No 91 fodrászüzletben.

Sürgősen kiadó több uccára nyíló sarok fűszerüzlet teljes berendezéssel, megfelel mérszázéknak vagy más kereskedelmi vállalkozásnak, olcsó házban, autóbussz megálló. Értekezni Str. Stf. Cicio Pop No 91 fodrászüzletben.

Fiatalemler lakótársat keres különbejárati butorozott szobába. Cim a kiadóban.

Export viszonteladás céljaira keresek megvételre szukcesziv szállítandó fűrészelt anyag tételeket kontingenssel vagy anélkül. Válaszokat „Kézpénzfizetés” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Szeszraktár Ikkógyárhoz forgalmas meggyezéshelyen társat keresek 100-150 ezer lejvel, tőke biztosítva. Jó egzisztenciát nyújt. Leveleket „Cluj mellett”, jellegre kiadóba kérek.

Jómeneteli üzlet, kapcsolatos műhelyvel, teljes árukészlettel és felszereléssel családok miatt eladó cca 200 ezer lej kézpénz elegendő. Cim a kiadóban.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Erdélyi nagy cserép- és téglagyár nős, kaucióképes utazó-tisztviselőt keres fix fizetéssel

Lehetőleg 45 év alatti korban levő, izr. vallásu, román, német, magyar nyelvudással bíró és jó bizonyítványokkal rendelkező egyének teljes alakú fényképes, sajátkezűleg irt ajánlatait, a fizetési igények megjelölésével, továbbítja Rudolf Mosse, Arad.

HIR

A Haggibbor m...
 estélye: má...

A cluj zsidó társadal...
 egyesülete, a Haggibbor...
 eni immár tradicionális...
 ágát. Az eddigi mulats...
 len a Haggibbor pom...
 agított táncestélyvel...
 atinás Haggibbor-bál...
 A cluj zsidó társada...
 nemes hivatást, amely...
 egyesület munkát és fe...
 mébe, évek óta küzd...
 sija a testben és lélek...
 ó generáció előkészíté...
 ill ezáltal is a sporte...
 mellé a bál erkölcsi és...
 köntusa érdekében.

A Haggibbor-bál an...
 sokkal fontosabb, mint...
 A megnagyobbodott...
 gyobb anyagi igényei...
 magas nő az orszá...
 személyneken való kép...
 zek azonban tekintély...
 nek, amit az egyesület...
 Haggibbor név jelen...
 gének emeléséért.

Ezért fontos a Hagg...
 estélyének anyagi s...
 cluj zsidó társadalom...
 időzítőkésztséget, nem...
 dei mulatság is a leg...
 anyagi siker jegyében.

A március 2-i Hagg...
 estély rendezősége m...
 meghívók széthor...
 dított. Aki tévedésből...
 meghívót, jelentse be...
 57-es telefon alatt...
 négnél.

A műsoros táncest...
 ára egyébként a H...
 sága is élénk tevéke...
 február 17-i teadél...
 ben, ismerkedési tea...
 dezi.

— Az európai idő...
 szágban Santander k...
 varit elvágva a külvil...
 att. A falvak élmez...
 kött be. — Madridban...
 mum — 16 fok volt...
 jelentős károk vanna...
 vászás még tart. —
 hullám egyre tart. M...
 hőmérsékleti minimum...
 ritzban ma éjszaka...
 gyan — Délfrancia...
 — 10 fok alatti hő...
 A Vögékben több...
 a minimum. — Alg...
 tart. A hótörzsek k...
 sek, Emberemlékezet...
 szakafrikában nem...
 ban a diühögő bora...
 tetni Ancora és Flur...
 mat. — Hoakadályo...
 Moztár között is r...
 székötletés. — Ba...
 40 fokos hőmérsék...
 rögország minden r...
 lentenek. Több hely...
 zárva a külviláztól...
 szerint Georghiában...
 virágoznak a föld...
 chistaru vidéken tel...
 szántó-vető munkála...

HIREK

A Haggibbor műsoros tánc-estélye: március 2-án

A cluji zsidó társadalom népszerű sport-egyesülete, a Haggibbor ezidén is megrendezi immár tradicionális évi nagy mulatóságát. Az eddigi mulatságoktól eltérve ezúttal a Haggibbor pompás műsorral gazdagított táncestélytel egészíti ki az eddigi palinás Haggibbor-bálok láncolatát.

A cluji zsidó társadalom ismerve azt a némes hívatást, amelyért a zsidó sport-egyesület munkát és fáradságot nem kímélve, évek óta küzd és amelynek igazi célja a testben és lélekben edzett jövő zsidó generáció előkészítése, mint egy ember áll ezúttal is a sportegyesület vezetősége mellett a bál erkölcsi és anyagi sikere biztosítása érdekében.

A Haggibbor-bál anyagi sikere ezúttal sokkal fontosabb, mint az eddigi években. A megnagyobbodott szakosztályok nagyobb anyagi igényei, a sport terén elért magas színvonal és országban történő sportemlényeken való képviseltetésre kötelezések azonban tekintélyes áldozatot igényelnek, amit az egyesület szívesen hoz meg a Haggibbor név jelentőségének és dicsőségének emeléséért.

Ezért fontos a Haggibbor műsoros táncestélyének anyagi sikere és ismerve a cluji zsidó társadalom Haggibbor iránti elkötelezettségét, nem kétséges, hogy az idei mulatság is a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében fog lezárni.

A március 2-i Haggibbor műsoros táncestély rendezősége már akciósba lépett. A meghívók széthordása már megkezdődött. Aki tevédecsből nem kapott volna meghívót, jelentse be ebbéli kívánságát a 3-57-es telefon alatt, vagy a Kalankirály úton.

A műsoros táncestély sikere biztosítására egyébként a Haggibbor költségvetésére is élénk tevékenységbe kezdett és a február 17-i teadélután már ennek jegyében, ismerkedési teadélután-jelleggel rendezte.

Az európai időjárás hírei. Spanyolországban Santander körzetében kétszáz falu van elvágya a külvilágtól a hófúvások miatt. A falvak élemezésében fennakadás állt be. — Madridban a hőmérsékleti minimum — 16 fok volt. A narancskertekben jelentős károk vannak. Több helyütt a havazás még tart. — Lisszabonban a fagyhullám egyre tart. Ma több helyen szállt a hőmérsékleti minimum 12 fok alá. — Párizsban ma éjszaka is bőséges havazások voltak. — Délfranciaország több pontjáról — 10 fok alatti hőmérsékletet jelentenek. A Vogézekben több helyütt — 18 fok volt a minimum. — Algírban a havazás tovább tart. A hóteraszok helyenként két méterre-tek. Emberemlékezet óta ilyen szigorú tél Észak-Afrikában nem volt. — Olaszországban a dühöngő bora miatt kellett szüntetni Ancora és Plume között a hajóforgalmat. — Hóakadályok miatt Serajevó és Moszta között is megszünt a vasúti összeköttetés. — Belgrádban több pontról 40 fokos hőmérsékletet jelentenek. — Görögország minden részéből havazásokat jelentenek. Több hegyi falu teljesen el van zárva a külvilágtól. — Moszkvai jelentés szerint Georgiában tavasz van. A fák virágznak a földművesek vetnek. Kazachstan vidéken teljes mértékben folynak a szántó-vető munkálatok.

Két napig teljesen izolálva volt Galac városa. Bucurestiből jelentik: Galac városa két napig izolálva volt, mert a hóihar minden telefon- és távírószekkeretét megszakította.

A repülőgépek terjesztik a járványokat. Orvosi körökben megállapították, hogy a repülőgépek jelentékeny mértékben járulnak hozzá a járványos betegségek terjedéséhez. A kontinensek közötti repülőjáratok a tifusz, sőt a kolera bacillusait is átviszik az egyik kontinensből a másikba. Nagyon gyakran megtörtént, hogy kolera patkányokat vittek át a repülőgépek egyik helyről a másikra. Délamerika és Észak-amerika orvosai állapították ezt meg első sorban. Eddig már 23 állam kötött konvenciót a járványos területekről érkező repülőgépek dezinficiálására.

Halálbüntelést kért az ügyész Hauptmannra

Érdekes incidens a tegnapi tárgyaláson

Flemington, február 13. (Rador.) Wilhens ügyész tegnap tartotta meg vádbeszédét és halálbüntelést kért Hauptmannra, Lindbergh fiának elrablása miatt.

A vádbeszéd végén a közönség soraiból egy ember emelkedett fel és így kiáltott: „Egy férfi, aki hasonlít Hauptmannhoz, de

nem azonos vele, 1932 virágvasárnapján az én templomban bevallotta, hogy ő rabolta el Lindbergh gyermeket. A rendőrség azonnal letartóztatta a közbeszólót és kihallgatta. Megállapították, hogy Vincent Burns lelkes az illető. Kihallgatása után szabadlábrahelyezték.

Kiállítást rendeznek Ferencz József „életéről”

Mint uralkodót, mint külpolitikust, mint mecénást, mint vadászt és mint katonát fogja szemléltetni a kiállítás

Bécs, február 13. A régi Bécs szemléltető bemutatása céljából az osztrák fővárosban működő Múzeumbárátok Egyesülete időről-időre kiállítást rendez. Legközelebbi kiállítása Schönbrunnban lesz, ahol bemutatják Ferencz József „életét”. Össze- gyűjtötték ugyanis mindazokat a tárgyakat, amelyek jellemzők voltak az osztrák-magyar monarchia egykori uralkodójára. Össze fogják gyűjteni mindazokat a tárgyakat, amelyek az egykori uralkodó egyéniségéhez közel állottak és úgy fogják csoportosítani, hogy emlékeztessenek az uralkodóra, szüleire, Ferenc József gyermekkorára, mindennapi életére, udvartársára és udvari intézményeire. Az egyik gyűjteményben Ferenc Józsefet, mint uralkodót mutatják be, a másikban mint külpolitikust, a harmadikban, mint Magyarországot királyát és egy másikban, mint katonát. Külön szerepet juttatnak a múzeumban Ferenc Józsefnek, mint a tudomány és művészetek barátjának, főleg, mert az ő uralkodásának idejében építették a bécsi Operát, amely azóta világhírű lett. Egy másik gyűjtemény „A császár, mint vadász” feliratot fogja viselni.

A rendezők igyekeztek az, hogy minél elevenebben szemléltessék a volt császár életét. Ferenc József takarékoságára és

konzervatív gondolkodására jellemző, hogy meg vannak a még gyermekkori játékaik. Meg vannak ezenfelül az iskolás évek emlékei: irkák, tankönyvek, körzők és modellek. Megmaradtak összes uniformisai és kintünetései, portrék, történeti festmények és a legfontosabb, általa aláírt rendeletek és akták. Etlapjai is megmaradtak. Naponta ugyanis két étlapot tettek eléje. Ezekből rendszerint kihuzta azokat az ételleket, amelyeket nem kívánt. Legduzsabb gyűjteménye a kiállításnak az elhunyt császár vadász-felszerelése, trófeái és fotográfiai leznek.

A művészbarát császár emlékére impozáns művész-kiállítást rendeznek ama művészek alkotásaiból, akiket Ferenc József különösen szeretett és tisztelt, Makartól kezdve Klimting. Természetesen nem fognak hiányozni Pilgner és Gasser szoborművei sem. A kiállítás történeti részét Kretschmayer egyetemi tanár fogja rendezni, a katonait Mell udvari tanácsos, a technikai részt Ehrhart műegyetemi tanár és Schützenhofer, a technikai múzeum igazgatója. A színházi részt Gregor professzor rendezzi, az alkotó művészet kiállítását dr. Grimshitz, a műipari Ernst muzeumi igazgató. A vadászati részt Gross igazgató fogja megszervezni.

Tíz bombát robbantottak Kuba több pontján a forradalmárok. Londonból jelentik: Kuba szigetének több pontján forradalmárok 10 bombát robbantottak fel. Több lakóház is megrongálódott az explózióknál. A halálos áldozatok számára még nem érkezett jelentés.

Hitler március 7-én Saarbrückenbe érkezik. Saarbrückenből jelentik: A német front jelentése szerint Hitler március 7-én Saarbrückenbe érkezik és néhány napig ott fog tartózkodni.

Visszaérkezett Tokióba Jamamoto tengernagy, a londoni flottatárgyalások főmegbízottja. Londonból jelentik: Jamamoto tengernagy, a londoni megszakadt flottatárgyalásokon a japán kormány főmegbízottja visszaérkezett Tokióba, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Az üdvözlő beszédeket tartó szónokok hangoztatták, hogy Japán nem enged tengerészeti követeléseiből.

A cluji Zsidó Szimfónikus Zenekar vezetősége értesíti tagjait, hogy a ma (csütörtök) esti próba pontosan 9 órakor kezdődik, melyre teljes számú megjelenést kér.

Csaknem három és félszerrel emelkedett egy év alatt a klinikai betegek száma. A cluji egyetem klinikáin az elmúlt évben összesen 12 ezer 72 beteget ápolták. A betegek megoszlása az egyes klinikák között a következő volt: Belgyógyászat 3219, tüdőszanatórium 454, járványkórház 429, gyermekgyógyászat 609, sebészet 1953, urológia 699, börtöngyógyászat 927, szemészet 579, fogászat 112, fül- és gégeklínika 312, szülészet 729, nőgyógyászat 762, idegyógyászat 560, elmegyógyászat 728. 1933-ban az összes betegek száma 8610 volt. Az elmúlt évi szám lényeges emelkedést mutat, amit részben a sebészeti klínika kibővítésével lehet magyarázni. A klinikai beteglétszám egyötödét ingyen kezelték.

A szenvedő, beteg nőket reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz 2-3 óra alatt könnyű, lágy békikürüléshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekkel vonatkozó tudományos irodalom több nagy- nevelő alapvetője írja műveiben, hogy a Ferenc József vízzel elért kitűnő eredményekről saját kísérletei útján is alkalma volt meggyőződést szerezni.

Rövid hírek mindenünne. Tokióból jelentik, hogy a jelgawai repülőgárban tüvész elpusztított 13 gyártelepi helyiséget. — Mexikó Cityből érkezett jelentések szerint egyik közeli ezüstbányában gázölés hat munkást megölt, további nyolc ember sorsa ezidőszent ismeretlen. — Párizsi jelentés szerint a világ legnagyobb repülőgépe, a hetven utast és 35 tonna árut szállítási képes Lt. de Vaisseau sikerrel befejezte a nyugatfranciaországi partvidék feletti próbatúráját. — A walesi herceg Kitzbühelből osztrák pilóta társaságában a Gross Glockner vidékre légi kirándulásra készült. — Gömbös Gyula magyar miniszterelnök csütörtök este 20 óra 30 perckor beszédet mond a budapesti rádióban.

A bűnügyek statisztikája Angliában. Londonból jelentik: A törvénytörési orvosok egyesületének legújabb statisztikája szerint az angol félzságeben a gyilkosságok okai a következők voltak az elmúlt évben: 26 százalékban veszekedés vagy verekezés hevében, 24 százalékban féltékenységből, 16 százalékban rablási szándékból, 15 százalékban bosszúból, 8 százalékban a nemkívánatos személytől való szabadulás vágyától, 5 százalékban a letartóztatás megakadályozására, 5 százalékban két öngyilkosjelölt kölcsönös megegyezése alapján követték el gyilkosságokat. Nagyon gyakoriak az elmebeteg gyilkolási esetek. Megállapították, hogy a gyilkosok többsége nem tudja megőrizni a gyilkosság titkát.

Ma, csütörtökön a ROYAL-mozgóban a legcsodálatosabb élmény:

„PONTRESINA-I UGRÓ”
A legújabb sport- és szílm, melynek keretében egy bájos szereimi történet szolgál. Színhely St. Moritz.

Megölte az anyját az örökségért. Timisoaráról jelentik: A közeli Parta községben Monir Persida 23 éves fiatalasszony együtt lakott 58 éves tüdőbeteg anyjával. Az öregasszonynak szép vagyona volt, de az örökség kérdésében állandóan hadakozott leányával, mert nem akarta csak a lányra hagyni a vagyont. Vasárnap délelőtt is összeveszték és ekkor a lány hamar eltörte a hőmöröt és a higanyt anyja levesébe öntötte. Az asszony megitta a levest és azonnal rettenetes fájdalomról kezdett panaszkodni. Majd mikor lánya nem hívott orvost, kitürott az ágyból, fellármázta a szomszédokat azzal, hogy megmérgezték és értesítette a csendőrséget. A kórházba szállították, de nem bíznak felépülésében. Az anyagyilkos lányt letartóztatták.

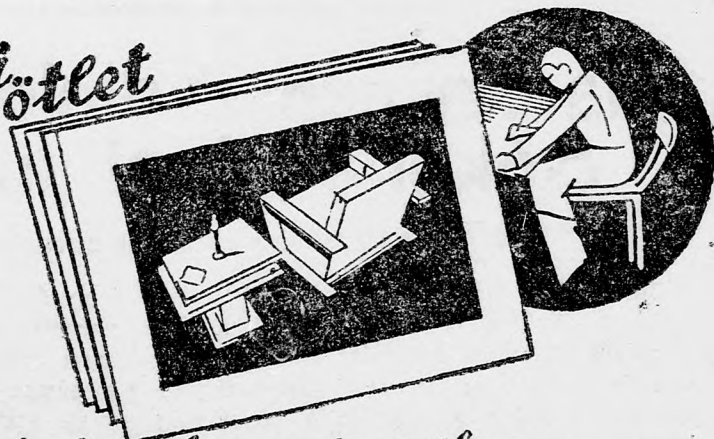
KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS. Mind- azoknak, akik felejtethetetlen férjem, illetve bátyám elhunyt alkalmából fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk halás köszönetet. Özv. Blum Zsigmondné és Blum Vilmos.

Oneg Sabbat Brasovban. A Hanoar Hacioni rendezésében Oneg Sabbat keretében tartottak emlékünnepelet a nagy héber író- nak, Perec Szmolenszki halálának 50-ik évfordulója alkalmából. Az emlékbeszédet dr. Deutsch Ernő főrabbi mondotta. Beszét a nagy író származásáról, életéről, munkájáról és kortársairól. Az estélyt a Hanoar Hacioni szavalókórusa és Fűredi Jehuda szavalata egészítette ki.

Még mindig nagy influenzajárvány dühög a Bánáthban. Timisoaráról jelentik tudósítónk: Timisoarán még mindig nagyméretű influenzajárvány dühög. Az iskolákat újra bezárják, de a járvány a felnőttek között is elharapódzott. A megye területén az iskolák 75 százalékát bezárták. A megyei iskolákat néhány napig még zárva tartják és valószínűleg a város területén is újra elrendelik az iskolák járványzúnetét.

Mire nem jó a háborus hangulat? Prágából jelentik: A csehszlovákiai Prosnitz községben egy péknek érdekes reklámötlete támadt. Kis rádió leadó állomást készített, mely néhány közeli községben volt csak hallható. A leadóba a pék állandóan azt mondta be, hogy a háboru kitérőse a küszöbön áll és jó lesz, ha mindenki hamarosan gondoskodik élelmiszerekről, első sorban lisztrel. A pék raktárából két nap alatt kifogyott a liszt. A rendőrség rájött a szélhámosságra és az élelmes péket letartóztatta.

1000 művész-ötlet

kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Önök az igazi otthonot, amire mindig vágyott

SZÉKELYÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.
TÁRGUMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

UJ KELET Legújabb hírek

Anglia közvetítést ajánlott fel Abesszinia és Olaszország között

Abesszinia is elrendelte a mozgósítást

Olaszország súlyos feltételű elégtételt követel. Ezideig még egyetlen olasz csapatot sem hajóztak be. Rómában a konfliktus további elmérgesedésétől tartanak. Mussolini nem akar háborút?

Laval a római megegyezésben szabadkezet adott Mussolininek Abessziniával szemben?

Párizs, február 13. Az olasz gyarmati csapatok és az abessziniai határőrkatonaság között kibombant újabb véres konfliktus ismét a háborús atmoszféra gőzét borította a béke akarása felé kullogó európai külpolitikai életre. Minden jel arra vall, hogy Olaszország a konfliktust casus belli-nek szeretné tekinteni, hogy ezáltal nagyobb darabot hasítasson ki Abesszinia területéből.

Ugy látszik, hogy ezt az olasz fasizta agresszivitást a legutóbbi római olasz-francia megegyezés támasztja alá, amely — mint azt egyes francia lapok hangoztatják — szabadkezet biztosított Mussolininek Abessziniával szemben. Mindenesetre rendkívül gyanús a konfliktussal kapcsolatban a Népszövetség passzív magatartása, amely kellő eréllyel tudott beleavatkozni a jugoszláv-magyar konfliktusba s most a legnagyobb erélytelenséggel, szinte közömbösséggel szemléli az olasz csapatok nyílt háborús szándékú mozgósítását.

E pillanatban az olasz-abessziniai konfliktus további fejlődéséről és lehetőségeiről még nem lehet tiszta képet alkotni, de bizonyos, hogy a folyamatban levő események nem jogosítanak fel bennünket túlságos optimizmusra.

A konfliktusról alant következő tudósításaink számolnak be:

Milyen elégtételt követel Olaszország Abessziniától?

Angol diplomáciai körökben szerzett értesülések alapján a londoni lapok azt a hírt közlik, hogy Olaszország öt pontban foglalt követelést támaszt Abessziniával szemben. Ezek a követelések a következők: 1. Tiszteletadás az olasz lobogónak. 2. Kártérítési összeg térítése az okozott károkért. 3. Bocsnát kérés. 4. Azonnal vegyesbizottság küldendő ki a régóta, aktuális határmegállapító munkálatok elvégzésére. 5. Biztosítékok abban az irányban, hogy a jövőben határsértések nem fordulnak elő.

A fenti követelésekkel kapcsolatban olasz kormánykörökben remélik, hogy Olaszország meg fogja kapni az elégtételt Abessziniától.

Ha e várakozás ellenére az abessziniai kormány elutasítaná az olasz követeléseket, Olaszország el van szánva arra, hogy katonai rendszabályokat fog fogantatni Abesszinia ellen.

Abban az esetben, ha sor kerülne Olaszország katonai intervenciójára, úgy a római lapok értesülései szerint bizonyosra vehető, hogy Graziani tábornok, Cyrenyeka volt fő-kormányzója kapja az abessziniai határvidéki katonai erők főparancsnokságát.

Anglia közvetít Olaszország és Abesszinia között

Genfi jelentés szerint tegnap Sir Eric Drummond római angol nagykövet újlag megjelent a Chigi-palotában és a diplomáciai tárgyalások haladéktalan megindítását javasolta kormány képviselőjében Olaszország és Abesszinia között. Ugyanezt tette Addis Abebában az angol ügyvivő az abessziniai kormánynál.

Suvich olasz külügyi államtitkár a konfliktus ügyében ma felkereste Anglia római követét és informálta az abessziniai helyzetéről.

Anglia követe felajánlotta közvetítését a két konfliktusba beveredett ország között.

Suvich később Chamberun francia követet fogadta. Genfben Chamberun látogatásával kapcsolatban kérdésesnek tartják a konfliktus további kizáródása esetén Franciaország magatartását.

A genfi lapok megállapítják, hogy az olaszok számára nagyon fontos lenne, ha használhatnák a Dzsubutiból Abessziniába vezető és francia birtokban levő vasutvonalat, de ebben a kérdésben a franciák eddig elzárkóztak az olasz igények elől. Hogy a franciák végképp megtartják-e semlegességüket, e pillanatban még nem tudható.

Mussolini ellene van a háborúnak? Genfben érkezett jelentés arról számol be, hogy Mussolini és a katonai szaktörök ellene vannak a nagy költségeket igénylő háborúnak, de ha Olaszország nem kapna elégtételt, úgy kénytelen lesz megindítani a katonai akciót Abesszinia ellen.

A római abessziniai ügyvivő viszont kijelentette, hogy kormánya a béke fenntartását óhajtja, miért is Olaszországon van a sor, hogy ne támaszon tulzotti követeléseket.

Ha azonban Olaszország nem tágit követeléseitől, úgy Abesszinia újlag a Népszövetség védelmét fogja kérni.

Római híradás szerint még egyetlen olasz csapatot sem adtak behajózási parancsot. A Reuter távirati iroda szerint a mozgósított olasz hadosztályok körletében a városokban megteltek a kaszárnyák a behívott tartalékosokkal. Friezéből a mozgósítottak Bolzanóba vizik, ahol jelenleg a firenzei hadosztály állomásozik. Az idősebb korosztályok Bolzanóban helyiszolgálatok lesznek és a fiatalabbak, ha ennek szükségé mutatkozik, behajóznak s utba indulnak az olasz Szomáli-földre. A Szomáli-földön egyébként Olaszország jelenlegi hadereje mindössze öt-ezer ember.

Irányadó olasz körökben általában tartózkodóan állnak meg a helyzetet.

Attól tartanak, hogy a konfliktusban további elmérgesedés várható, mert az abessziniai kormányzat a félvad tör-

Lezuhant a „Macon“ nevű amerikai haditengerészeti léghajó

Kilencven főnyi legénységéből nyolcvannyal kimentettek

Sanfranciskó, február 13. A Macon amerikai haditengerészeti léghajót a kaliforniai partvidék közelében flottagyakorlatok alkalmával katasztrófa érte. A léghajó lezuhant. Kilencven főnyi legénységéből 88 a színhelyre siető Pennsylvania, Richmond és Memphis amerikai hadihajók személyzete kimentette a tengerből. Még nincs tisztázva, mi okozta a léghajó katasztrófáját. Mint ismeretes, 1933-ban testvér-léghajóját, az Akront érte katasztrófa s most a haditengerészet hasonló típusú óriásléghajójával pillanatnyilag nem is rendelkezik.

Újabb sanfranciskói jelentés szerint a Macon megmentettjei közül senki sem szenvedett komolyabb sérülést. A mentési munkálatokat nehezítette, de nem tette lehetet-

lenné a vihar és felhőszakadás. A katasztrófa színhelye 100 kilométerre van délre Sanfranciskótól a Shur-fok melletti világítótoronytól. Azt hiszik, hogy a zuhanást robbanás előzte meg, de az is lehetséges, hogy a kegyelemldöfést a léghajónak a vízrezuhanás után sziklazátony adta meg.

Sanfranciskó, február 13. (Rador.) A Macon megmenekültjei elmondták, hogy a rádióoszt 40 méter magasságból a tengerbe ugrott és nem került fel, míg a steward, aki szintén eltűnt, még a hajón volt, amikor vízre értek. Hírszerint a katasztrófát a vihar okozta. A hajóroncs jelenleg 50 méternyire fekszik a tenger színe alatt és nem fogják kiemelni. A kár meghaladja a 4 és fél millió dollárt.

Ha egy német diplomata kezét csókol a pápai nunciusnak...

Táviratilag visszahívták az új bucaresti német követet

Bucaresti, február 13. (Az Új Kelet tud.) A főváros politikai és diplomáciai körében hatalmas feltűnést keltett, hogy von Dehn Schmidt bucaresti német ügyvivőt táviratilag visszahívták. A követ alig két hónappal ezelőtt a zelmúlt év decemberében vette át hivatalát Eddig bevett szokás volt az, hogy Németország bucaresti ügyvivői négy-öt évig maradtak hivatalukban, majd fontosabb diplomáciai megbízatást kaptak és rendszerint valamelyik fontosabb nagykövetség élére kerültek. Így történt ez von Schullenberggel, von Dehn elődjével is, akit négy éves bucaresti tevékenysége után Németország moszkvai nagykövétvé nevezték ki.

Von Dehn éveken keresztül Németország

irozsági főkonzulja volt Dublinban és bucaresti követté való előléptetése éppen azon érdemei alapján történt, amelyeket a német áru Irországba való behatolása körül szerzett. Az elmúlt év december közepén mutatta be megbízó levelét az uralkodónak, majd visszatér Németországba, hogy butorának és egyéb ingóságainak Romániába való szállítása felől intézkedjék. Néhány hét előtt került vissza a fővárosba és most távirati intézkedés szolgáltatta vissza Németországba.

Az Adeverul úgy értesül, hogy von Dehn Schmitt német követet azért hívták vissza, mert egyik képeslap nemrég képet közölt, amelyen von Schmitt kezét csókol a dublini pápai nunciusnak. Miután ezt ösz-

zseket nem tudja fegyelmelni és féken tartani.

A Reuter távirati iroda egyidejűleg cáfolta az egyes angol lapoknak azon híreit, hogy Olaszország ultimátumot intézett volna Abessziniához.

Abesszinia mozgósítást rendelt el. Az Evening Standard távirata szerint Abesszinia titokban mozgósítást hajtott végre és máris nagy katonai erőket vetett a határra. Ugyanezen távirat szerint Abessziniában számolnak a háború kitörésével.

A Rador újabb távirata szerint az olasz hivatalos körök megerősítik azt a hírt, hogy

az abessziniai kormány Ualual vidékén 50 ezer főnyi csapatot összpontosított. Az olasz kormány állítóiak csak akkor indítja utba a mozgósított hadosztályokat, ha az abessziniaiak támadást intéznének a Szomáli-földön állomásozó olasz csapatok ellen.

Mussolini szabadkezet kapott Abessziniával szemben?

A francia lapok, a szélsőbaloldalt sajtója kivéve, általában Olaszország mellett foglalnak állást az olasz-abessziniai konfliktus ügyében.

Több lap emlékezteti Olaszországot marokkói nehéz gyarmati háborúra. A Temps ezzel szemben azt hangoztatja, hogy az olasz lépések nem jelentenek háború készülődést és csupán óvintézkedésnek jellegűk van. Olaszország ezeknek alkalmazásba vételével még nem szeggett szerződést.

A Peuple című lap támadást intéz Laval ellen, mert meg van győződve afelől, hogy a római megegyezésben Mussolini szabadkezet kapott Abessziniával szemben. A lap bejelenti, hogy törvényhozási interpellációk készülnek a baloldal részéről és ezek keretében követelni fogják a római megegyezések szövegének haladéktalan közzétételét.

széférhetetlennek találták Berlinben a birodalmi követi méltósággal, visszahívták, sőt kizárják a német diplomáciai karból is.

Leütöttek és kiraboltak egy satumarei kereskedőt

Satumare, febr. 13. Ellenbogen May-satmari terménykereskedő 63 ezer lejt in kasszált egyik ügyfelétől és a pénzt aktr táskájába téve hazafele tartott este kilenc óra tájban. A Fötér közelében egyik kapu alól ismeretlen ember ugrott elő tempa tárggyal fejbeütötte Ellenbogent és pénzt elrabolva tovább állott. A 25 fokos hidegben senki sem járt az utcán ebben az időben. Ellenbogen néhány perc múlva visszanyerte eszméletét és a rendőrségre sietett, feljelentést téve támadója ellen, akinek kilétét eddig még nem sikerült megállapítania satumarei rendőrségnek.

Villásreggeli a királyi palotában

Bucaresti, február 13. A királyi palotában villásreggelit adott az uralkodó, amelyen jelen voltak Mária királyné, Erzsébet királyné, Illeana főhercegnő, Antal herceg, Mihály vajda, valamint az udvari adjutánsok és udvarhölgyek. Az uralkodó és Mihály vajda érdekes ajándékokat adtak Illeana hercegnő gyermekeinek, amelyek között különböző játékokon kívül román nemzeti ruha is volt.

A Haggibbor vasárnap délután tea-ja már a március 2-ai műsoros táncestély bevezetője lesz. Ezt a teadélutánat ugyanis, amely ezuttal is a Palace-kávéházban lesz megtartva, a Haggibbor hölgybizottsága ismerkedési teadélutának szánta. A hölgybizottság megmozdulása a teadélután sikere érdekében kétségtelenül növeli az eddig sem nélkülözött Haggibbor rendezvények iránti érdeklődést. Salgó-jazz.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron I. Pop 10. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Teljes egyetértés

Dinu Bratianu, a liberális Gb. Tatarescu, a liberális terelnéke kijelentették a menterek előtt, hogy a egyetértés.

Az ilyen egyetértéssel aij a dolog, mint a szerbet hangoztatják, annál löszintének.

A két liberális főkorf értést vallott egymásna is tartott. Beszédek visfértek meg egymás melTatarescu a gyors séségességéről beszélt és pénzügyi helyzetéről. Darról, hogy a szövetség a nemzeti parasztpárt Bentou jelentést sürgekamara, mert a binósi rasztpárt vezetői — elbüntetésüket.

Tatarescu az ország párt gondjairól beszélt. Tatarescu nyugalmatára, hogy a kormány Dinu Bratianu haredó hogy a kormánynak npercel.

Tatarescu tudja, hogy addig tarthatja már mti parasztpárt belső ba Dinu Bratianu tudja, vordása a liberális párt a hatalomról, tehát reá sor. Neki nincs mit ve Ennőftogva harcba kvele együtt a kormányt Történjék, aminek tö Egyébként teljes közz

Antonescu új me

A sarkalából kifordubak beállításával akar pénzügyminiszter, akinekozat formájában most ságra.

Lehet-e jobban megse lehet-e többet kisajtoitömegekből, mint amektak?

Antonescunak az a bet és mellett, hogy k kívánja a költségvetést, megszigorításának fegla.

Holott csak falábak időig-órág fogja alétán költségvetési egyensúly Románia adózássában hibák vannak, olyan amely csak az egész s aváltsával állítható b Románia 19 millió lakik városban és 14

Természetes volna tvedelmek arányosan os város között, hogy ne tenjen a mérleg az ő lesénél.

Az összes adóknak ka a városi polgárt, amunkást, a magánalka az államnak való adó maradt a parasz-töme kor a legnagyobb terf és a városi lakosság

A városi lakosság a nak az árát és adta hogy az adóvégrehajto lákkal kergetik el. Iparra nehezéd fants rodnak azzal, hogy u ményt tesznek a paras jesen eltvesztett fölkövetkezében, a kisa után is az adómentes

Kétségtelenül jóir azok, amelyeket a li tenni a költségvetési kétségtelen az is, ho szer mellett képtelen egyensúlyt tartantani, az, hogy ötmillió emb vil még más 14 milli ázesse.

Az adóprés meg